että hänen sotajoukkonsa semmoisen julistuksen kautta kokonaan hajoaisi, sillä Israelin sotureilta puuttui rohkeutta Herrassa. Ja kuinka sitten kävisi mahdolliseksi pelastaa Israel ilman sotajoukkoa! Mutta Gideon luotti waan Herraan ja julisti sanan kansalle. Silloin palasi 22,000 miestä, niin että ainoastaan 10,000 jäi; mutta tämäkin oli Herrasta liian suuri joukko. Herra käski Gideonin wiedä sotawäkensä weden tykö, siellä tahtoi Herra heitä wielä „koetella". Kun janoinen sotajoukko tuli weden tykö ja oli siellä sammuttanut janonsa, asetti Gideon Herran käskyn mukaan ne erikseen seisomaan, jotka oliwat kädestä juoneet, ja näitä oli 300 miestä. Nyt sanoi Herra Gideonille: „Minä wapahdan teitä niillä 300 miehellä, jotka latkeiwat, ja annan Midianilaiset sinun käsiis." Kolmellasadalla miehellä tahtoo siis Herra karkoittaa Midianilaisten kymmenet tuhannet! Herra aikoi itse omistaa kunnian ja woiman. — Autuas on se, joka luottaa Herran sanaan! Hän saa nähdä Herran kunnian ja ihmetellä hänen suuria tekojansa. Hän pukeudaan myös woimalla ylhäältä tekemään Herran töitä. Jesus sanoi Martalle: „*Enkö minä sinulle sanonut*; **jos sinä uskoisit, niin sinä näkisit Jumalan kunnian**" (Joh. 11, 40).

Onko Gideon walmis luottamaan Herran sanaan ja woittoon menemään? Hänen uskonsa oli nyt heikko, kun kysyttiin luopumista kaikesta maallisesta turwasta. Mutta Herra auttaa Gideonia heikkoudessaan ja wahwistaa taas hänen heikkoa uskoaan. Herra käski Gideonin yöllä menemään Midianilaisten leiriin, ja jos hän pelkäisi, saisi hän ottaa palwelijansa Puran mukanaan. Gideon nousi heti, otti palwelijansa mukaansa ja meni wihollisten leiriin. Siellä lepäsiwät Midianilaiset ja Amalekilaiset laaksossa, „niinkuin metsäsirkkain paljous, ja heidän kamelinsa oliwat lukemattomat." Kun Gideon tuli leiriin, kuuli hän kahden (arwatenkin wartijan) juttelewan keskenänsä. Toinen kertoi unensa, että hän

oli ollut näkewinään, kuinka ohrainen kakku kieritti itsensä Midianilaisten leiriin, tuli majaan asti ja kukisti majan ylösalaisin. Tähän wastasi toinen: „Ei se ole muuta, kuin Gideonin, Joaksen pojan, Israelin miehen miekka; Jumala on antanut Midianilaiset kaikin heidän sotajoukkoinensa hänen käsiinsä.“ Kun Gideon tämän kuuli, kumartui hän maahan rukoukseesa. Hän näki nyt, kuinka rohkeus niiltä katoaa ja hämmästys ne walloittaa, jotka Herra hylkää. Uskossaan wahwistettuna palasi hän nyt Israelilaisten leiriin ja käski miestensä heti walmistamaan itseänsä.

Gideon jakoi miehensä kolmeen joukkoon, sekä antoi kaikille pasunat ja tyhjät sawi-astiat ynnä lamput astiain sisällä. Tarpeelliset käskyt annettuaan miehilleen, lähestyiwät nämä kolme joukkoa wihollisten leiriä eri puolilta. Kun Gideon ja sata miestä hänen kanssaan „keskimäisen yöwartion alussa“ *) ennättiwät wartijoitten kohdalle, puhalsiwat he merkiksi pasunaan. Silloin kaikki Israelilaiset tekiwät samoin, puhalsiwat pasunoihinsa ja huusiwat: „Herran ja Gideonin miekka!“ Samalla rikkoiwat he sawiastiansa, ja tempasiwat lamppunsa näkywiin. Silloin saawutti hämmästys Midianilaiset. „Koko leiri rupesi juoksemaan, huutamaan ja pakenemaan.“ Ja „Herra sowitti niin“, että yön pimeydessä Midianilaisten miekka kääntyi toinen toistaan wastaan. Käsittämättömässä hämmästyksessään he luuliwat ystäwiä wihollisiksi. Yleinen pako syntyi Midianilaisten sotajoukossa; he pakeniwat Jordania kohden. Mutta nyt kokoontuiwat Israelin sotamiehet (ne, jotka Gideonin luona oliwat olleet) ja ajoiwat Midianilaisia takaa. Gideon lähetti myös sanansaattajat Efraimin wuorelle, ja Efraimin miehet kokoontuiwat ja walloittiwat luotuspaikat Jordanissa. Sillä aikaa kuin

*) Yö jaettiin 3 wartioon, 4 tuntia kussakin. Keskimäinen wartio alkoi siis k:lo 10 yöllä.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Gideon miehinensä taistellen ajoi Midianilaisia takaa itäpuolella Jordania, häwittiwät Efraimilaiset Jordanin länsipuolella wihollisten jäännökset ja tappoiwat heidän kuninkaansa Oreb'in ja Seeb'in ja weiwät heidän päänsä Gideonin luo. Täällä Efraimin miehet, jotka ylpeydessään nähtäwästi pitiwät itseänsä woimakkaimpana ja etewimpänä sukukuntana pohjoisessa osassa maata, koska heillä oli todistuksen majakin Silossa, riiteliwät kowasti Gideonia wastaan siitä, ett'ei hän ollut heitä ensimmäiseksi kutsunut taisteluun wapauttamissodassa. Mutta Gideon wastasi heille nöyrästi ja wiisaasti, joten heidän wihansa asettui.

Kun Gideon wähäisen joukkonsa kanssa oli mennyt toiselle puolelle Jordania, sai hän täällä kokea, kuinka wähän woi luottaa kansaan, joka on Jumalasta luopunut. Mutta samalla näyttää hän myös Israelin lapsille, kuinka Herra rankaisee niitä omastakin kansastaan, jotka lihallisessa mielessään eiwät tahdo yhtyä Herran kansan pelastajiin eikä niille apua antaa. Sukot'in ja Pnuel'in asukkaat kohteliwat Gideonia ylenkatseellisesti eiwätkä antaneet ruokawaroja hänen wäsyneille miehillensä. Gideon julisti heille rangaistustuomion, ja kun hän sitten onnellisesti oli lyönyt Midianilaisten 15,000 miehen suuruisen jäännösjoukon ja ottanut wangiksi heidän päämiehensä Seban ja Zalmunan, palasi hän ja kosti ankarasti mainittujen kaupunkien asukkaille.

Herra oli niinmuodoin Gideonin kautta maahan lyönyt Israelin wihollisct ja pelastanut kansansa. Herran woima ja kunnia oli tässä selwästi nähtäwänä. Nyt oli Israelilla syytä antaa yksin Herrallensa ja Jumalallensa kaikki kunnia, woima ja ylistys; se tekikin warmaan niin, ainakin sen parhaimmat. Mutta ihminen on niin halukas kiintymään näkywäisiin, waikka hänellä olisikin Herran johdanto. Sentähden tuliwat nyt Israelin miehet Gideonin tykö ja sanoiwat hänelle: „Hallitse sinä meitä, sinä ja poikas, ja poikas poika.“ He tahtoiwat siis korottaa Gideonin kuninkaaksi ja tehdä kuninkaan arwon perittäwäksi hänen suwussaan. Tämä kunnian-osoitus tuli suureksi kiusaukseksi Gideo-

PDF compression, OCR, web optimization

nille. Hän kuitenkin woitti tämän kiusauksen ja wastasi heille: „En minä tahdo hallita teitä, eikä poikanikaan ole teitä hallitsewa; waan Herra olkoon hallitsijanne.“ — Uskon sankarissa Gideonissa siis asui nöyryys. Kuka meistä on niin pysywäinen uskossa ja nöyryydessä, että hän Jumalan ja hänen sanansa tähden on walmis luopumaan maailman kunniasta ja rikkaudesta?

Gideon oli tosin pysywäinen tässä kiusauksessa, mutta toinen tuli, jota hän ei jaksanut woittaa. Hän pyysi kansalta kultaisia koristuksia Midianilaisten saaliista ja teki niistä ylimmäisen papin päällyswaatteen (olkawaatteen) sekä asetti jumalanpalweluksen paikan omassa kaupungissaan Ofrassa. Jonkinmoinen ylpeys ja kunnianhimo, kenties myös saaliinhimo, saiwat tässä woiton Gideonista. Kun hän nyt asetti warsinaisen jumalanpalweluksen paikan ja ylimmäisen papin wiran, waikka Herra oli määrännyt todistuksen majan ainoaksi jumalanpalweluksen paikaksi, tuli tämä hänelle suureksi synniksi. Israelin lapset tekiwät täällä „huorin“ s. o. wilpisteliwät Herran käskystä, ja „se tuli Gideonille ja hänen huoneellensa paulaksi.“ — Tässä täytyy meidän taas sydämmen nöyryydessä muistaa Herran sanaa apostolinsa kautta: **Joka luulee seisowansa, katsokoon, ettei hän lankee** (1 Kor. 10, 6).

Sen jälkeen oli Israelissa rauha 40 wuotta, niinkauan kuin Gideon eli. Mutta kun Gideon oli kuollut, lankesiwat Israelin lapset Baalin palwelukseen, unhottaen kaikki ne hywät työt, jotka Herra oli tehnyt Gideonin kautta. Gideonin synti myös tuotti rangaistuksen; Israelissa syntyi, ja juuri Gideonin huoneen tähden, turmelus ja weriset sisälliset taistelut. **Abimelek**, Gideonin eräästä Sikemiläisestä jalkawaimosta syntynyt poika, murhasi kaikki weljensä, Gideonin 70 poikaa; ainoastaan nuorin, Jotham, joka oli kätketty, jäi elämään. Kun Abimelek sen jälkeen antoi huutaa itsensä kuninkaaksi Sikemissä, tuli Jotham ja puhui Garizimin wuorelta Sikemiläisille somassa wer-

...web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDF...

tauksessa waroituksen ja uhkatuomion sanoja. Jothamin sanat toteutuiwat pian. Sikemiläiset joutuiwat eripuraisuuteen kuninkaansa kanssa. Abimelek silloin walloitti ja häwitti kaupungin. Samoin ryhtyi hän muitakin kaupunkeja walloittamaan ja laajentamaan waltaansa. Kun hän oli Thebez'in*) kaupungin woittanut ja piiritti kaupungin tornia, heitti eräs waimo ylhäältä myllynkiwen hänen päähänsä, niin että hän kuoli. „Näin maksoi Jumala Abimelekille sen pahuuden, kuin hän teki isäänsä wastaan." Näin hän myös maksoi Sikemin asukkaille; „heidän päällensä tuli Jothamin Jerub-Baalin pojan kirous." — Abimelek oli kolme wuotta hallinnut Sikemissä. Hän ei ollut Herran herättämä tuomari, waan jumalaton tyranni.

44. Jefta.

Tuom. 10—12. l.

Abimelekin ajan jälkeen oli Thola, Isaskarin sukukunnasta, tuomarina Israelissa 23 wuotta. Hän asui Efraimin wuorella. Samaan aikaan tahi joitakuita wuosia myöhemmin oli Jair tuomarina Gileadissa, itäpuolella Jordania, 22 wuotta. Nämä tuomarit eiwät woineet estää kansaansa wajoamasta epäjumalanpalwelukseen. Israelin lapset edelleen ja yhä suuremmassa määrässä luopuiwat Herrasta ja „palweliwat Baalia ja Astarothia ja Syrian jumalia ja Zidonin jumalia ja Moabin jumalia ja Ammonin lasten jumalia ja Filistealaisten jumalia". Epäjumalanpalwelus oli siis kauheassa määrin lewinnyt. Sentähden „julmistui Herran wiha Israeliin, ja hän myi heidän Filistealaisten ja Ammonin lasten käsiin." Filistealaisten hyökkäys ei tällä kertaa wielä ollut niin rasittawa. Kenties myös Thola, joka oli tuomarina länsipuolella Jordania, ajaksi pidätti Fi-

*) Neljän tunnin matkan päässä Sikemistä; nykyään siinä on kylä nimeltä Taubas.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

listealaiset; Raamattu ei tästä mitään mainitse. Ammonilaisten sorto tuli sitä suuremmaksi. He waiwasiwat Israelin lapsia itäpuolella Jordania, Gileadissa, 18 wuotta; he meniwät myös yli Jordanin ja „sotiwat Juudaa, Benjaminia ja Efraimin huonetta wastaan, ja Israel suuresti ahdistettiin.” Suuressa ahdistuksessa ollessaan Israelin lapset nyt „huusiwat Herran tykö.” He tunsiwat, että Herra oli heidät hyljännyt; he tiesiwät, että Herra oli ainoa auttaja. — Woi, miksi heidän piti hyljätä Herransa ja Jumalansa?! — Nyt huutawat he Herran tykö, sanoen: „Me olemme syntiä tehneet sinua wastaan, sillä me olemme hyljänneet Jumalamme ja palwelleet Baalia.” Mutta Herra ei tahdokaan heitä kuulla; kaikkiwaltias antaa heille (arwatenkin ylimmäisen papin kautta) nuhtelewan wastauksen. Mutta hätä on suuri ja he huutawat edelleen: „Me olemme syntiä tehneet, tee meitä kohtaan, niinkuin sinulle on otollinen; kuitenkin auta meitä tällä ajalla.” „Ja he paniwat tyköänsä wieraat jumalat pois ja palweliwat Herraa.” Silloin osoittaa Herra taas laupeuttansa. „Hänen sielunsa suuresti armahti Israelin waiwaa”, ja hän herätti heille pelastajan Gileadilaisessa Jeftassa. — **Hän muisti meitä, koska me olimme painetut alas; sillä hänen laupiutensa pysyy iankaikkisesti** (Ps. 136, 23).

Gileadilainen Jefta oli urhoollinen sotamies. Kuuluisaa sukua hän ei ollut. Hänen weljensä ajoiwat hänen ulos, ettei hän perisi heidän kanssansa isän huoneessa, sillä hän oli „wieraan waimon” poika. Jeftan täytyi siis paeta Tobin maalle*); siellä teki hän muitten „joutilaitten miesten” kanssa sotaretkiä naapurikansain alueilla. Kun nyt Ammonilaiset rupesiwat ahdistamaan Israelin lapsia, lähettiwät Gileadin wanhimmat sanan Jeftalle ja pyysiwät häntä tulemaan ja sotimaan Ammonilaisia wastaan. He lupasiwat ja wahwistiwat sen walalla, että hän

*) Tob oli syrialainen maakunta koilliseen Kanaanmaasta.

olisi heidän päämiehensä. Kun Jefta oli niinmuodoin „Herran edessä“ sopinut Gileadilaisten kanssa, ryhtyi hän kohta taisteluun Ammonilaisia wastaan. Ja tässä taistelussaan osoittaa hän erinomaista rohkeutta, wakawuutta ja woimaa, niinkuin Herran asettaman sankarin sopii. Jefta lähetti sanansaattajat Ammonilaisten kuninkaalle sanomaan: „Mitä sinun ja minun on keskenämme wäliä, että tulet sotimaan minua ja maakuntaani wastaan?“ Kun nyt Ammonilaisten kuningas, tahtoen muka ruweta oikeuden kannalle, syyttää Israelia, että he oliwat Egyptistä tultuaan ottaneet hänen maansa Arnonista Jabokiin ja waatii sen nyt takaisin, osoittaa Jefta sanansaattajien kautta, ettei Israel ollut mitään maata ottanut Moabilaisilta eikä Ammonilaisilta, waan että he oliwat Herran awulla walloittaneet sen Amorealaisilta. Hän antaa sanoa muun muassa: „Näin on Herra Israelin Jumala ajanut Amorealaiset kansansa Israelin edestä; ja sinä nyt sen omistaisit. Jos sinun jumalas Kamos on jonkun ajanut pois, omista se; ja anna meidän omistaa kaikki ne, jotka Herra meidän Jumalamme meidän edestämme on ajanut pois.“ Jeftan usko Israelin Jumalan oikeuteen ja woimaan on niinmuodoin horjumaton. Hän lopettaa sanansa seuraawasti: „Herra, joka on tuomari, tuomitkoon tänäpänä Israelin lasten ja Ammonilaisten wälillä.“

Mutta Ammonilaisten kuningas ei pitänyt lukua Jeftan sanasta. „Silloin tuli Herran henki Jeftan päälle.“ Uskon woimassa ja rohkeasti hän waelsi maan läpi, kokosi wäkensä ja läksi Ammonilaisia wastaan. Ennen lähtöänsä lupasi Jefta Herralle lupauksen ja sanoi: „Jos sinä kokonansa annat Ammonin lapset minun käsiini: mitä ikänä huoneeni owesta kohtaa minua, kun minä rauhassa palajan Ammonin lapsilta, se olkoon Herran oma, ja minä uhraan sen polttouhriksi.“ Ja Herra antoi Ammonilaiset Jeftan käsiin, niin että hän löi heidät täydellisesti „Aroer'ista Minith'iin

asti" *) ja valloitti heiltä 20 kaupunkia. Ja näin pelastettiin Israel ahdistuksestaan Ammonilaisten tähden.

Kun Jefta sodasta palasi huoneeseensa, tuli hänen ainoa tyttärensä ja ainoa lapsensa häntä wastaan „kanteleilla ja hyppyillä". Hän riemuitsi muitten Israelin tyttärien kanssa woitosta wihollisten yli ja läksi woittajia wastaan. Silloin isä repäsi waatteensa surun tähden. Mutta hänen jalo tyttärensä sanoi: „Isäni, jos sinä awasit suus Herralle (s. o. teit lupauksen Herralle), niin tee kanssani, niinkuin sinun suustas on lähtenyt; että Herra on kostanut wihollisilles, Ammonin lapsille." Hän pyysi isältään ainoastaan saadakseen mennä „tuttawain piikainsa kanssa" wuorille itkemään neitsyyttänsä kaksi kuukautta. Kun tämä aika oli kulunut, tuli hän isänsä tykö, ja „hän täytti lupauksensa hänestä, kuin hän luwannut oli." Sen jälkeen tuli tawaksi Israelissa, että Israelin tyttäret joka wuosi neljän päiwän juhlassa ylistiwät Jeftan Gileadilaisen tytärtä.

Kysymys on tässä kohden ollut, miten Jeftan tyttärelle käwi, uhrattiinko hän poltto-uhriksi wai annettiinko hän siten Herran omaksi, että hän wihittiin ainaiseen neitsyyteen, joko palwelemaan Herran majassa tahi muutoin. Edelliseen arweluun antaa aihetta ainoastaan yksi kohta, nimittäin Jeftan sanat sotaan mennessään: „ja minä uhraan sen poltto-uhriksi." Moni wanhan kirkon opettaja, oppi-isämme Luther y. m. arwelewat tämän sanan johdosta, että hän todellakin uhrattiin. Mutta jos otamme huomioon, että 1:ksi Herran omaksi pyhitettiin joko majassa palwelemiseen tahi muutoin Herran nasiriksi sekä miehiä että naisia (naisista erittäin, jotka oliwat majan palweluksessa esim. 2 Moos. 38, 8; 1 Sam. 2, 22) ja että Herran omana tahi nasirina oleminen aina perustui ihmisen itsensäkieltämiseen, siis majassa palweleville naisille etupäässä ainaiseen neitsyyteen; että 2:ksi ihmis-uhri on kauhistus Herran edessä ja oli Moosekfen laissa kielletty (esim. 5 Moos. 18, 9 ss.); että 3:ksi Israelissa oli suwun säilyminen perillisten kautta eli eläminen perillisissä korkein Jumalan siunaus ajalliselle ihmiselle; että 4:ksi Raamattu ei kerro suoraan, että Jeftan tytär uh-

*) Paikat löytywät Sihonin entisessä waltakunnassa Rubenin suwun alueella.

rattiin poltto-uhriksi, joka kuitenkin olisi ollut erinomainen tapaus, waan se sanoo ainoastaan: „hän täytti lupauksensa häneştä", ja lisää wielä: „eikä hän tuntenut miestä", ja että 5:ksi Raamattu kertoo tyttären 2 kuukautta itkeneen neitsyyttänsä wuorilla, — jos hän olisi uhrattu, niin olisi hän itkenyt aikaista kuolemataan, — niin täytyy meidän tulla siihen päätökseen, että se selitys, jonka mukaan Jeftan tytär tuli suljetuksi ja wihityksi ainaiseen neitsyyteen, on oikeampi ja luonnollisempi.

Jefta on woimallisimpia tuomareita. Suurta sukua ja maallista onnea hänellä tosin ei ollut. Ylenkatsottu oli hän ihmisten keskeen ennen tuomariksi tultuaan ja lapsittomana kuoli hän. Raamattu ei edes mainitse hänen syntymä- eikä hautauspaikkaansa. Kuitenkin on Jefta uskon sankari ja woimallinen Israelin pelastaja, jonkatähden hänen ja tyttärensä muisto jää Israeliin, ja hän mainitaan epistolassa Hebrealaisille uskon sankarien joukossa (Hebr. 11, 32). Ankaruudella toimittaa Jefta Herran koston oikeudet sekä wihollisia että oman kansan uppiniskaisia kohtaan. Kun Efraimin miehet, jotka jo Gideonin aikana osoittiwat ylpeyttään, tuliwat närkästyksissään, kostonhimoisina ja sotaan warustettuna Jeftan tykö, sentähden, ettei hän etupäässä ollut kutsunut heitä sotaan Ammonilaisia wastaan, nuhtelee hän heitä wakawasti, huomauttaen, että hän oli pannut henkensä alttiiksi Israelin pelastamisen tähden, ja kokoaa sitten sotajoukon kurittaaksensa röyhkeitä Efraimilaisia. Sodassa lyödään Efraimilaiset, ja Gileadilaiset walloittawat Jordanin luotuspaikat. Kun lyödyt ja hajoitetut Efraimilaiset tahtowat yli Jordanin palata takaisin kotimaahansa, otetaan he wartioiduilla luotuspaikoilla kiinni ja tapetaan, sitten kun he „schiboleth" sanan lausumisella Efraimilaisiksi hawaittiin.*) Tässä sisällisessä sodassa, joka oli ensimmäinen sen laatuisia Israelissa, kaatui 42,000 Efraimilaista. Näin ankarast rankaisi Jefta Efraimin sukukuntaa ja nöyryytti sen ylpeyden.

*) Efraimilainen ei woinut lausua selwälleen „sch" ääntä, jonka tähden „schiboleth" sana otettiin tässä koetuskiweksi. Efraimilaiset lausuiwat: „shiboleth."

Jefta oli tuominnut Israelia 6 wuotta. Hänen jälkeensä oli Betlehemiläinen **Ebzan** Israelin tuomarina 7 wuotta, ja sitten **Elon** Sebulonista 10 wuotta ja **Abdon** Efraimista 8 wuotta. Elon ja Abdon oliwat kuitenkin yhdenaikuisia, ja me oletimme jo edellä (s. 332) 11 wuotta Elonin tuomariksi tulon ajasta Filistealaisten hyökkäykseen saakka. Näitten tuomarien toimesta ei Raamattu kerro mitään.

---

45. Simson.

Tuom. 13—16 l.

Mitä useammin ihminen lankeaa syntiin, sitä helpommin käy lankeaminen ja sitä waikeammaksi nouseminen. Samallainen oli Israelin kansan laita. Herran kansa oli tuomarien aikana jo monta kertaa langennut epäjumalan-palwelukseen ja Herra oli ankaran kurituksen kautta palauttanut ja pelastanut heidät. Mutta he lankesiwat uudelleen ja unohtiwat Herran woiman osoitukset. Me saamme nähdä, kuinka kansa tämän kautta weltostui ja pelastuminen käwi yhä waikeammaksi. Sentähden oli Filistealaisten sorto niin pitkällinen ja ankara; sentähden ei tuomari Simson saanut suurempaa sotajoukkoa kootuksi pelastaakseen Israelia.

Mitä sywemmälle ihminen lankeaa, sitä woimallisempia keinoja Herra käyttää herättääkseen häntä. Tämä osoittaa Herran suurta armahtawaisuutta ja rakkautta syntisiä kohtaan. Kun Israelin kansa taas oli sywälle langennut, eikä näköjään tahtonutkaan palata takaisin Herran tykö, kosk'ei Raamattu kerro mitään heidän katumuksestaan, walmisti Herra erinomaisella tawalla woimallisen wälikappaleen, joka olisi woinut heitä auttaa, jos he waan olisiwat tahtoneet Herran puoleen palata. Tämä woimallinen wälikappale oli Simson, josta nyt menemme kertomaan. — Oi sitä Jumalamme wiisauden ja rakkauden sywyyttä! Herran kansa waeltaa turmeluksessa oman mielensä

mukaan, ja hänen herättämät välikappaleetkin usein väärinkäyttävät voimansa ja turmelevat Herran työn, mutta Herra kuitenkin pysyy aina samallaisena laupiaana ja armorikkaana Jumalana!

Danin sukukunnassa oli mies, nimeltä **Manoah**, joka asui Zorassa; hänellä oli hedelmätön vaimo. Herran enkeli ilmestyi vaimolle ja ilmoitti hänelle, että hänen piti synnyttämän poika, joka „on oleva Jumalan nasiri*) äitinsä kohdusta ja hän rupeaa vapahtamaan Israelia Filistealaisten kädestä.“ Vaimo sanoi tämän miehellensä, ja Manoah, joka luuli, että joku Herran profeta oli puhutellut vaimoa, ja joka tiesi antaa arvoa tälle suurelle ilosanomalle, mikä vaimolle julistettiin, rukoili Herraa, että hän vielä lähettäisi profetansa heitä opettamaan, kuinka lapsi oli kasvatettava. Herran enkeli ilmestyi toistamiseen ja vakuutti Manoahille, että poika oli Herran nasiriksi tuleva. Manoah, joka ei vielä tiennyt, että Herra itse tässä puhutteli häntä, pyysi saada valmistaa vieraalle aterian ja kysyi myös hänen nimeänsä. Enkeli käski Manoahin kantamaan aiotun ruokalahjansa polttouhriksi Herralle, ja sanoi vielä: „Miksis kysyt nimeäni, joka ihmeellinen on.“ Kun Manoah sitten oli valmistanut polttouhrin kalliolle, teki Herran enkeli „ihmeen“ (sytytti uhrin sauvallansa) ja häwisi samalla uhriliekissä. Nyt Manoah ja hänen vaimonsa ymmärsivät, että Herra itse oli heille ilmestynyt, ja lankesivat maahan kasvoillensa. Manoah kuitenkin pelkäsi ja sanoi emännällensä: „Totisesti me kuolemme, että näimme Jumalan.“ Mutta vaimo lohdutti häntä sanoen, että Jumala oli tahtonut tällä ilmestyksellään vaan osoittaa laupeuttaan heille, eikä heitä aikonut tappaa. Ja vaimo synnytti pojan, niinkuin Herran enkeli oli ilmoittanut, ja kutsui hänen Simson'iksi. „Ja

*) Nasirista katso s. 247. Nasirin pidättäyminen viinamarjanesteestä y. muusta merkitsi hänen luopumistaan maailman himoista ja antautumista pyhän Herran palvelukseen; hänen leikkaamattomat hiuksensa myös merkitsivät täydellistä antaumista Herralle ja vihkimystä pyhyyteen.

lapsi kaswoi, ja Herra siunasi häntä." Ja kun lapsi oli kaswanut, „rupesi Herran henki hänessä waikuttamaan Danin leirissä Zoran ja Estaolin wälillä".

Ihmeellinen on niinmuodoin kertomus Simsonin syntymisestä. Siitä näemme, että Herra oli Simsonin aikonut woimalliseksi wälikappaleekseen. Mitä suurempi turmelus oli Israelissa, sitä woimallisempia wälikappaleita Herra käyttää. Simson oli Herran nasiri, ja Herra antoi hänelle uskon woimaa, niin että hän oli kokonaista sotajoukkoa woimallisempi. Hänen woimansa ei riippunut ruumiin koosta, waan uskosta Herraan ja Herran hengen waikutuksesta.

Kun Herran henki rupesi Simsonissa waikuttamaan, silloin Simson tiesi tehtäwänsä ja ikäänkuin ajettiin toimeen. Hänen omaksi asiaksensa jäi sitten, kuinka hän tehtäwänsä toimitti. Woidakseen toimia Israelin pelastajana, piti hänen tulla tekemiseen Filistealaisten kanssa. Siihen oli yksi aihe awioliitto filistealaisen waimon kanssa. Sentähden sanoo Raamattu, että Simsonin naiminen Filistealaisten maalla oli „Herran neuwo." Tällä ei ole sanottu, että Simson teki oikein siinä, että hän pyysi itsellensä muukalaista waimoa; sehän oli kielletty laissa. Tämä oli yhtä wähän oikein tehty, kuin Bileamin matkalle lähteminen Moabilaisten kuninkaan tykö, jonka matkan Herra oli sallinut. Simsonin awioliitot Filistealaisten tytärten kanssa tuottiwatkin hänelle turmion.

Filistealaisten sorron aika yhä kesti; „Filistealaiset hallitsiwat silloin Israelia." Kun Simson meni T i m n a t'iin*), mieltyi hän yhteen waimoon ja pyysi wanhemmiltaan sitä itselleen emännäksi. Miehen wanhempain piti nimittäin lunastaman morsian tämän wanhemmilta. Se ei ollut Simsonin wanhempain mieleen, mutta kun hän uudistaa pyyntönsä, menewät

*) Timnat oli määrätty Danin sukukunnalle (Joos. 19, 43), mutta oli nyt Filistealaisten wallassa. Tämä paikka on nykyään nimeltään Tibne.

he hänen kanssaan Timnatiin. Timnatin wiinamäkien tykönä erkani Simson wähän wanhemmistaan, ja katso, nuori jalopeura tuli kiljuen häntä wastaan. „Ja Herran henki tuli woimallisekfi hänessä," niin että hän aseettomin käsin repäsi jalopeuran kappaleiksi. Tästä tapauksesta sai Simson itselleen todistuksen siitä, mitä hän Herran hengen woimassa woipi aikaansaada. Asiasta hän ei kuitenkaan kertonut wanhemmilleenkaan mitään. Ihmettelewällä pelwolla ja kunnioituksella katsoi sitä woimaa, jonka hän tunsi itsessään waikuttaneen, ja sen tähden piti hän tätä tapausta salassa. Jonkun ajan perästä meni Simson taas wanhempiensa kanssa Timnatiin häitä wiettämään. Hän tahtoi siis waan omaa lihallista mieltään noudattaa ja todellakin ottaa waimokseen Filistealaisen tyttären. Ja wanhemmatkaan eiwät woineet häntä siitä estää. Tässä on jo alku Simsonin onnettomuuteen. Hänen olisi pitänyt pitää kiljuwa jalopeura, joka hänen wastaansa tuli ensimmäisellä matkalla Timnatiin, waroituksena itselleen, ettei se tie ollut hywä, jota hän waelsi. Nyt toisen kerran kulkiessaan samaa tietä, muisti Simson jalopeuraa ja poikkesi katsomaan sen raatoa. Kuiwuneessa raadossa hawaitsi hän kimalaispesän, josta hän otti hunajaa ja antoi myös wanhemmilleen, ilmoittamatta mitään nytkään jalopeurasta eikä sen raadosta. Kun häitä sitten wietettiin Timnatissa, antoiwat morsiamen wanhemmat Simsonille 30 nuorukaista kunniasenrueeksi eli hääkumppaneiksi. Tarkoitus lienee kuitenkin ollut, että nämä nuorukaiset pitäisiwät Simsonia silmällä ja tutkisiwat hänen aikomuksiansa, sillä Filistealaiset oliwat jo, Raamatussa mainitsemattomien tapauksien johdosta, hänessä hawainneet waarallisen wihollisen. Heille antoi Simson seuraawan arwoituksen: „Ruoka läksi syömäristä ja makeus wäkewästä." Seitsemän hääpäiwän kuluessa piti heidän arwaaman tämä arwoitus tahi maksaa suostuttu palkinto. Kolme päiwää he turhaan koettiwat arwata arwoitusta. He pyysiwät myös Simsonin waimoa auttamaan heitä, ja seitsemäntenä päiwänä he waatiwat häntä, että hän houkuttelisi miestään ilmoittamaan arwoituksen selitystä,

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ja uhkasiwat polttaa sekä hänet että koko huoneen, ellei hän sitä tekisi. Niin Simsonin emäntä houkutteli makeilla sanoilla ja kyyneleillä miestänsä ilmoittamaan selitystä, ja seitsemäntenä päiwänä hän wihdoin onnistuikin, „sillä tämä kowin waatei häntä.“ Waimo kohta ilmoitti selityksen Filistealaisille, ja seitsemännen päiwän illalla sanoiwat he Simsonille: „Mikä on hunajaa makeampi ja mikä jalopeuraa wäkewämpi?“ Simson hawaitsi nyt, mikä petos tässä oli tapahtunut, mutta hän kuitenkin antoi heille suostutun palkinnon, „30 paitaa ja 30 muutinwaatetta (juhlapukua)“, waikka tawalla, joka ei suinkaan ollut Filistealaisille mieleen. „Herran henki tuli woimallisesti“ Simsonissa, ja hän meni Askaloniin, löi siellä 30 filistealaista miestä ja toi heidän waatteensa palkinnoksi arwoituksen arwaajille. Senjälkeen hän „kowin julmistui wihassansa“ emäntänsä uskottomuuden tähden, ja meni ylös isänsä huoneesen. Mutta hänen emäntänsä „huoli yhdelle hänen kansallisistansa“, luultawasti yhdelle Simsonin ylläpainituista hääkumppaneista. — Tällä tawalla astuiwat jo esiin hedelmät Simsonin onnettomasta lihallisesta himosta, jota hän ei tahtonut hillitä. Simson oli poikennut pois Herran lain noudattamisesta ja seurannut omaa mielihaluaan, — mutta sitä ei saa rankaisematta tehdä Herran nasirikaan. Tässä on meillä paljon oppimista.

Simson ei kuitenkaan aikonut jättää waimoansa. Hän tuli häntä oppimaan tuoden hänelle lahjan. Mutta kun hän emäntänsä isältä sai kuulla, mitä oli tapahtunut, lausui Simson: „Nyt olen syytön Filistealaisten suhteen, jos teen heille pahaa.“ Sitten hän kokosi*) 300 kettua (eli schakalia) ja sitoi ne parittain hännistä, kiinnitti palawan tulisoiton häntien wäliin ja päästi ne niin juoksemaan Filistealaisten peltoihin ja wiinamäkiin. Kun Filistealaiset saiwat kuulla, että Simson oli

*) Simson kokosi nämä joko itse tahi muitten awulla. Schakaleja löytyy paljon wielä tänäkin päiwänä entisessä Filistealaisten maassa ja ne liikkuwat joukottain.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ollut syypää tähän äärettömään wahinkoon, tuliwat he Timnatiin ja polttiwat Simsonin emännän ja hänen isänsä. Simson taas kosti heille ja „löi heitä sangen kowasti sekä hartioihin että kupeisin" s. o. hän löi heitä armottomasti eli saattoi heille suuren tappion. Tästä tapauksesta ei Raamattu kerro mitään tarkempaa. Senjälkeen meni hän Juudan wuoristoon ja asui siellä Etamin *) wuoren rotkossa.

Nyt tekiwät Filistealaiset hyökkäyksen Juudan maahan saadakseen Simsonin käsiinsä. Häntä itseänsä he eiwät heti rohjenneet ahdistaa, mutta he pakoittiwat Juudan asukkaita antamaan Simsonin heidän käsiinsä. Ja niin halwoiksi ja orjallisiksi oliwat Juudan miehet tulleet, että 3,000 miestä tulee Simsonin tykö Etamiin ja sanowat hänelle: „Etkö tiedä Filistealaisten hallitsewan meitä? Kuinka olet tämän tehnyt meitä kohtaan?" ja lisääwät sitten wielä: „Me olemme tulleet sinua sitomaan ja antamaan Filistealaisten käsiin." Tämä seikka taas osoittaa meille, kuinka sywälle nämä Israelilaiset oliwat langenneet; ei ollut uskoa, ei luottamusta Jumalaan, ei ollut isänmaanrakkautta, ei oikeudentuntoa. Simson antoi sitoa itsensä ja otti waan kansalaisiltaan walallisen lupauksen, etteiwät he tappaisi häntä. **) Hän ei tahtonut, tahi paremmin, Henki ei sallinut hänen taistella kansalaisiansa wastaan. Sidottuna wiedään Simson nyt Filistealaisten leiriin. Wihollinen riemuitsee jo, mutta silloin tuli Herran henki Simsonin päälle, ja nuorat hänen käsiwarsistaan hajosiwat niinkuin poltettu lanka. Ja hän sai käteensä aasin tuoreen leukaluun ja löi sillä 1000 Filistealaista. ***) Sen jälkeen sai paikka nimen Ramathlehi (= leukaluun kukkula). Tämän ankaran taistelun jälkeen

---

*) Etam oli kaupunki Juudan wuorimaassa eteläpuolella Jerusalemia. Simson hawaitsi, ettei hän enää woinut turwassa asua Filistealaisten lähellä.

**) Uudessa käännöksessä: „ettette karkaa minun päälleni."

***) Tässä on muistettawa, että sota siihen aikaan oli taistelua mies miestä wastaan. Yhden miehen äly ja woima aikaansai

oli Simson nääntyä uupumuksesta ja janosta. Ei kukaan ollut häntä edes wesipisaralla wirwoittamassa. Silloin osoitti Simson itsensä uskolliseksi rukoilijaksi; hän huusi Herran tykö ja „Jumala awasi syömähampaan leukaluussa*) ja siitä wuosi wesi", s. o. awasi wesilähteen leukaluu (= lehi) nimisessä kukkulassa, ja Simson „sai henkensä takaisin ja wirkosi." Tätä lähdettä sanottiin sitten „huutajan (s. o. rukoilijan) lähteeksi."

Filistealaisilla oli täysi syy peljätä Simsonia; alinomaa he pitiwät häntä silmällä saadakseen hänet waltaansa. Kuitenkaan he eiwät woineet Herran woimalla warustettua urosta woittaa, waikka he Israelia „hallitsiwat" (15, 11). Weltostuneen Israelin olisi nyt pitänyt ymmärtää, että Herra oli heitä etsinyt ja heille pelastajan herättänyt. Mutta he eiwät paatumuksessaan ottaneet wastaan Herran lähettämää apua. — Niin on monasti ihmisen laita. Herra kurittaa häntä witsauksella herättääkseen häntä tuntemaan luojaansa ja lunastajaansa; Herran armon kirkas paiste on lewitettynä hänen päällänsä; mutta ihminen ei käänny Herran puoleen, eikä ota waaria hänen suuresta rakkaudestaan.

Simsonin olisi pitänyt kokemuksesta oppia, kuinka tärkeätä oli hänelle, Herran nasirille, jonka kaikki woima oli Herrasta, pysyä kiinteästi Herran sanassa, ja kuinka waarallista oli oman lihallisen mielen noudattaminen. Mutta tätä Simson ei oppinut, ja se saattoi hänet turmelemaan Herran työn ja teki hänet itsensä onnettomaksi. Hän ei luopunut lihallisen mielensä noudattamisesta, ja sentähden läheni hänen onneton loppunsa kiireesti.

Simson meni kerran Filistealaisten kaupunkiin Gazaan; siellä näki hän erään porton ja poikkesi hänen luokseen. Kun

---

paljon. Raamattu ei mainitse mitään, auttoiwatko Juudan miehet Simsonia wai pakeniwatko he. Filistealaisten sotajoukko nähtäwästi pakeni tämän tappelun jälkeen.

*) Toisin käännettynä tämä kuuluu: „Ja Jumala awasi wuoren rotkon, joka oli Lehissä, ja tästä juoksi wesi — —."

Gazalaiset saiwat tämän kuulla, asettiwat he wartijat kaupungin porteille ja aikoiwat aamun tultua piirittää Simsonin ja tappaa hänet. Mutta Simson nousi jo puoliyön aikana (kun wartijat huolettomuudessaan nukkuiwat) ja tarttui kaupungin portin owiin ja molempiin pihtipieliin, nosti ne telkeinensä ja kantoi kukkulalle, joka on „Hebronin edessä" *). Tätä työtä Simson ei tehnyt huwin wuoksi, waan se oli sekin Herran woiman waikutuksesta tapahtunut, waikkei Raamattu tässä kohden siitä mitään sano. Se tuli suureksi nöyryytykseksi Filistealaisille ja ennusti Israelin woittoa heidän ylitsensä.

Simson jatkoi lihallisten himojensa noudattamista, eikä pannut mieleensä, missä waarassa hän oli Gazan kaupungissa ollut. Hän rupesi rakastamaan „Sorekin ojan tykönä" **) yhtä waimoa, jonka nimi oli Delila. Kun Filistealaisten päämiehet saiwat sen kuulla, tuliwat he Delilan tykö, ja lupasiwat kukin hänelle antaa 1000 hopeapenninkiä, jos hän houkuttelisi Simsonia ilmoittamaan, „missä hänen wäkewyytensä oli" ja kuinka häntä woitaisiin woittaa. Päämiesten sanat Delilalle osoittiwat heidän käsittäneen, että Simsonin wäkewyydessä oli jotakin erinomaista ja yliluonnollista.***) Tämä wiekas ja häijy nainen, joka enemmän rakasti Israelin sortajain rahaa ja suosiota, kuin miehensä henkeä ja kunniata sekä oman kansansa Israelin pelastumista, teki niinkuin Filistealaiset oliwat pyytäneet ja koetteli wiekkaudella houkutella Simsonia ilmoittamaan wäkewyytensä syyn. Kun waimo joka päiwä häntä sanoillansa ahdisteli ja waiwasi, „että hänen sielunsa jo wäsyi hamaan kuolemaan asti", sanoi Simson wihdoin: „Minun päähäni ei ole

*) S. o. wuoren kukkulalle Hebronin puolella eli itäänpäin.

**) Sorek wirtaa Juudan wuorimaasta Wälimereen niitten seutujen läpi, josta Simson oli kotoisin.

***) He näkiwät, ettei Simsonin wäkewyys ollut haettawa hänen ruumiinsa koossa ja muodossa. Kenties hän ei mikään erinomaisen kookas eli ulkonuodoltaan merkillinen ihminen ollutkaan. Ainakaan ei Raamattu wirka siitä mitään, Raamattu, joka aina niin hawaannollisesti ja luonnonmukaisesti kertoo.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ikänä partaweitsi sattunut, sillä minä olen Jumalan nasiri hamasta äitini kohdusta. Jos hiukseni ajellaan minun päästäni, niin menee wäkewyyteni minusta pois, ja minä käyn heikoksi kuin kaikki muutkin ihmiset." Soaistu, lihallisen himonsa sokaisema on Simson. Ei hän näe suurta waaraa, mikä uhkaa hänen ruumistansa ja sieluansa; ei hän pelkää ilmoittaessaan ja antaessaan alttiiksi pyhää nasiriuttaan, jota hänen olisi pitänyt säilyttää sydämmensä kalleimpana tawarana. — Samoin moni kristitty ihminen synnillisten himojensa sokaisemana antaa alttiiksi ja ikäänkuin heittää syntisen maailman tallattawaksi omantuntonsa rauhan, sisällisen uskonelämänsä rukouksessa ja parannuksessa Jumalan edessä ynnä muut kalliit lahjat, joita hänen tulisi sydämmessään säilyttää kalleimpana aarteinansa. **Älkäät antako koirille pyhää ja älkäät teidän päärlyjänne heittäkö sikain eteen, ettei he niitä joskus tallaa jalwoillansa ja käännä itsensä ja repele teitä.** (Matt. 7, 6).

Kun Delila hawaitsi, että Simson oli hänelle ilmoittanut „kaiken sydämmensä", lähetti hän kutsumaan Filistealaisten päämiehet. Ne tuliwat tuoden mukanansa luwatun palkan. Kun Simson oli uneen nukkunut, antoi Delila ajaa seitsemän hiussuortuwaa hänen päästänsä, „ja hänen wäkensä meni hänestä pois." Nyt herätti tämä häijy waimo häntä huudolla, jolla hän usein ennenkin ikäänkuin leikillä oli Simsonia säikäyttänyt: „Filistealaiset sinun päälles, Simson!" Simson nousi ja ajatteli suruttomuudessaan, että hän niinkuin ennenkin kirwoittaa itsensä wihollisistaan, „eikä hän tietänyt Herran luopuneen tyköänsä pois." Herra oli Simsonista luopunut ja sentähden tuli hän woimattomaksi. Pitkät hiukset oliwat nasiriuden merkkinä; kun hiukset kerittiin, silloin oli myös nasirius lakkautettu, sillä Herran liitto oli rikottu. Ja kun taas Herran liitto rikotaan, silloin luopuu Herra ihmisestä. Simsonin wäkewyys siis ei ollut hänen ruumiinsa koossa eikä hänen hiuksissaankaan, waan Herran woi-

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

mallisessa läsnäolossa. — Herran kallis liitto, jonka hän on meidänkin waiwaisten syntisten kanssa omassa Pojassaan tehnyt, ja jonka hän pyhässä kasteessa on wahwistanut, antaa meille turwaa, omantunnon rauhaa ja iankaikkisen elämän toiwoa sekä tekee usein heikotkin woimallisiksi. Mutta jos ajatellaan, että Herra lakkauttaisi liittonsa ja luopuisi meistä, silloin häwiää meiltä kaikki turwa, kaikki toiwo ja kaikki woima. Jos meidän perintökirjamme on rewitty, kuinka woisimme perinnön lahjoja omistaa?

Nyt Filistealaiset ottiwat Simsonin kiinni — hän oli nyt woimaton itseään puolustamaan — ja puhkaisiwat heti hänen silmänsä, tehdäksensä hänet mahdottomaksi heitä enää wahingoittamaan. He eiwät häntä tappaneet, sillä he pelkäsiwät Israelin Jumalan kostoa ja tahtoiwat kauemmin aikaa riemuita woitostaan wihollisen yli. He weiwät hänen Gazaan, sitoiwat hänen kahdella waskikahleella ja antoiwat hänen wankihuoneessa jauhaa myllyä.*)

Semmoisen surkean kohtalon sai Simson. Herra antoi hänen joutua siihen tilaan; hän tahtoi että Simson syntinsä katuisi. Suru ja kowa kohtalo maailmassa on ihmiselle usein tarpeellinen, sillä siinä hän parhaiten nöyrtyy ja tekee katumuksen. Ja koska niin käy, silloin tulewat wastoinkäymisetkin hywäksi. Wankihuoneessa, jossa hän sokeana ja ilman mitään tämän elämän toiwoa sai orjan työtä tehdä, näki Simson nyt selwästi, mihin hänen lihallinen himonsa oli hänet saattanut ja kuinka huonosti hän Israelin pelastajana oli Herran työtä toimittanut. Sywä katumus ja nöyryys laskensi hänen sydämmeensä. Herra tahtoi armoihin ottaa palwelijansa. Simsonin nöyryyttä osoittaa sekin seikka, että hän kerran Filistealaisten juhlassa, jossa he epäjumalansa Dagonin**) kunniaksi iloitsiwat

*) Tämä myllynkiwen kiertäminen, joka tapahtui käsillä ja oli raskasta työtä, oli Filistealaisten orjain tehtäwä.

**) Tämä Filistealaisten epäjumala Dagon kuwattiin puo-

compression, OCR, web optimization PDFCompressor

woitostaan Simsonin ja Israelin-Jumalan yli, ottaa soittaakseen ja huwittaakseen wihollisiaan. Simson, tuntien hywästi oman kelwottomuutensa, ei tahtonut estää wihollisiaan riemuitsemasta hänen ylitsensä, niinkuin ei Dawidkaan, paetessaan Jerusalemista, tahtonut estää Simei'tä pilkkaamasta.

Mutta Israelin Jumala oli kuitenkin Herra yli kaikkien epäjumalien; hän ei anna kunniatansa epäjumalille. Filistealaisten epäjumalan kunnia, joka oli saawutettu woiton kautta Simsonin yli, piti riistettämän pois; ja Filistealaisille piti kostettaman Israelin Jumalan tähden. Israelin Jumalan kunnia oli katuwaiselle Simsonille tullut yhä kalliimmaksi. Kun Simson näki tuhlanneensa elämänsä tuottamatta Jumalalle kunniata, tahtoi hän kuolemallansa Jumalata ylistää. Hän pyysi palwelijata, joka häntä kädestä talutti, saattamaan häntä pilarien tykö, joittenka päälle huone oli wahwistettu. Dagonin temppeli oli suuren juhlan tähden täynnä wäkeä. Filistealaisten ylimmäisiä ja päämiehiä oli siinä; ja katollakin oli liki 3000 miestä ja waimoa. Simson walmistaa itsensä wiimeiseen suureen tekoonsa huutamalla Herran tykö. Hän sanoo: „Herra, Herra, muista minua ja wahwista minua, Jumala, ainoasti tällä kerralla, että minä kahden silmäni tähden kostaisin yhden kerran Filistealaisille." Sitten tarttuu hän kahteen keskimäiseen pilariin, „joitten päälle huone oli wahwistettu", toiseen oikealla ja toiseen wasemmalla kädellänsä, lausuen: „Minun sieluni kuolkoon Filistealaisten kanssa"; hän nojaa niihin wahwasti, ja — temppeli kukistui ja lankesi kaikkien päälle, jotka siinä oliwat, niin että „kuolleita, jotka Simson tappoi kuollessansa, oli enemmän kuin niitä, jotka hän eläissänsä tappoi."

Näin näytti Herra, että Israelin wihollisten ei sowi riemuita hänen palwelijansa onnettomuuden tähden; Herra pitää huolta kunniastaan. Katuwaiselle Simsonille antoi hän anteeksi

---

leksi ihmisen, puoleksi kalan muotoon; alapuoli ruumista oli kalanmuotoinen. Babylonialaisilla ja Assyrialaisilla oli myös sen niminen epäjumala.

hänen erehdyksensä, poisti häpeän ja antoi woiton kuolemassa. Sentähden luettelee Raamattu Simsoninkin uskon sankarien joukossa (Hebr. 11, 32).

Kun Simsonin weljet saiwat kuulla hänen kuolleen, tuliwat he ja ottiwat hänen ruumiinsa ja hautasiwat hänen isänsä Manoah'in hautaan. Simson oli ollut tuomarina Israelissa 20 wuotta.

Liitteenä Simsonin kertomukseen kerromme nyt muutamia tapauksia, jotka löytywät Raamatussa Tuomarein kirjan lopulla (l. 17—21). Nämä eiwät tosin kuulu Simsonin aikaan; muutamista paikoista (esim. Joos. 19, 47; Tuom. 1, 34 ja Tuom. 20, 27. 28.) woimme päättää niitten tapahtuneen Tuomarein ajan alkupuolella. Ne osoittawat selwästi, että Jumalan käskyjen rikkomista ja paheita löytyi Israelissa mainitulla ajalla; mutta muitten sukukuntain kosto Benjaminin sukukunnalle sen osoittaman röyhkeyden tähden näyttää myös Israelissa löytyneen kiiwautta Herran ja hänen kunniansa puolesta.

Mika, yksi mies Efraimin suwusta, warasti rahaa äidiltänsä. Kun äiti julisti kirouksen tuntemattomaan warkaan yli, pelkäsi Mika ja toi rahat takaisin äidillensä. Silloin antoi äiti pojallensa anteeksi, ja saattaakseen lausumansa kirouksen woimattomaksi, teetti hän jumalankuwan; ja Mika teetti myös papin rintawaatteen ja asetti yhden pojistaan papiksi huoneessansa. Sittemmin sai Mika erään Lewiläisen Betlehemistä papiksi huoneesensa. Waikka tämä oli Jehowan palwelusta olewinaan, oli se kuitenkin mieliwaltaista Herran lain rikkomista, sillä kuwan asettaminen palweltawaksi oli ankarasti kielletty, ja todistuksen maja, joka siihen aikaan oli Silossa, oli määrätty ainoaksi jumalanpalweluksen paikaksi.

Samaan aikaan lähettiwät Danilaiset 5 miestä tutkimaan maata ja etsimään uusia asumuspaikkoja, sillä Amorealaiset

(Tuom. 1, 34) ja Filistealaiset ahdistiwat heitä heidän perintömaassaan. Nämä miehet tuliwat matkallaan myös Mikan huoneesen ja saiwat tietää hänen jumalanpalweluksestaan, sekä kysyiwät siellä Lewiläisen kautta Jumalalta neuwoa matkalleen. Pohjoisimmassa osassa maata, Laiksessa, Naftalin alueella, tapasiwat miehet Kananealaisia lewollisesti ja suruttomina asuwan hedelmällisessä paikassa. Kun miehet oliwat kotiin palanneet, läksi 600 aseellista Danilaista uutta asumuspaikkaa walloittamaan. Matkalla käwiwät he Mikan huoneella, ryöstiwät hänen jumalankuwansa sekä weiwät sieltä myös papin mukanaan. Kun he sitten oliwat Laiksen walloittaneet, kutsuiwat he paikan Dan'iksi ja asettiwat sinne Mikan kuwan sekä papin toimittamaan heille jumalanpalwelusta. — Danilaiset tekiwät wäärin ja mieliwaltaisesti siinä, kun walloittiwat itselleen asuntopaikan toisaalla kuin heille oli maanjaossa määrätty ja wielä toiselle suwulle määrätyltä alueelta, sekä siinä, että ryöstiwät Mikan pyhyyden ja asettiwat itsellensä jumalanpalweluspaikan. Tätä wäärää jumalanpalwelusta harjoitettiin Danissa „niinkauan kuin Jumalan huone oli Silossa" (18, 31). Mikan huoneen ryöstö tuli hänelle rangaistukseksi hänen epäjumalanpalweluksensa tähden.

Benjaminin suwussa tapahtui Tuomarien aikana hirweä rikos, joka saattoi Benjaminin suwun lähes kokonaan häwitetyksi. Gibean asukkaat oliwat häwäisseet erään matkustawaisen Lewiläisen waimon *), niin että tämä hänelle tehdyn wäkiwaltaisen irstaisuuden tähden heitti henkensä. Lewiläinen wei kotiinsa ruumiin, jakoi sen 12 osaan ja lähetti yhden kuhunkin Israelin sukukuntaan. Tämä outo tapaus ynnä Gibeassa tehty kauhea työ saattoi koko Israelin kansan suureen kiihkoon. Kaikkialta kokoontuiwat he, „niinkuin yksi mies", **Mizpaan** (johon liiton arkki nähtäwästi oli tuotu Silosta), **) tutkiwat asiata ja waa-

*) Tämä oli siwuwaimo, jonkakaltaisesta awioliitosta puhuu 2 Moos. 21, 8—10.

**) Mizpa oli noin $^3/_4$ peninkulmaa Jerusalemista luoteesen päin.

tiwat Gibealaisia antamaan heille ulos pahuuden tekijät rangaistawiksi. Mutta Benjaminilaiset oliwat ylpeät; he eiwät kuulleet muitten sukukuntain puhetta ja oikeata waatimusta, waan warustiiwat sotaan. Silloin läksiwät Israelin sotilaat yksimielisesti rankaisemaan Benjaminia. Tämä kansan kiiwaus oli oikeutettu. Mutta kuitenkin pääsiwät Benjaminilaiset alussa woitolle. Israelin sotureissa ei luultawasti ollut oikeata rakkautta weljiinsä, jotka nyt oliwat rikkoneet, eikä totista surua siitä, mitä oli tapahtunut, waan he luottiwat kiihkossaan enemmän omaan woimaansa. He unohtiwat, että Herran on kosto; Herra on kostaja. Sentähden Herra ei sallinut heille woittoa. Waikka muilla sukukunnilla oli 400,000 asemiestä (jotka kuitenkaan eiwät kaikki liene olleet samalla kertaa taistelussa), kärsiwät he kaksi suurta tappiota peräkkäin. Silloin nöyrtyiwät he Herran edessä, meniwät Herran huoneelle, itkiwät, paastosiwat ja uhrasiwat. He siis tunsiwat ja tunnustiwat itsensä woimattomiksi ilman Herran armoa, anteeksi antamusta ja apua. Sitten he kysyiwät Herralta (ylimmäisen papin kautta): „Pitääkö meidän enää mennä sotimaan Benjaminin lapsia, weljiämme, wastaan, wai pitääkö meidän lakkaaman", ja kun Herra antoi käskyn sotaan menemään, läksiwät he, ja Herra antoi heille täydellisen woiton. Ankara rangaistuksen tuomio kohtasi nyt Benjaminin sukukuntaa. Heidän waimonsa ja lapsensa tapettiin, heidän omaisuutensa häwitettiin ja kaupungit poltettiin. Sodan wiimeisessä jaksossa kaatui Benjaminilaisilta miekan terään 25,100 sotamiestä. Koko sukukunnasta jäi jälelle ainoastaan 600 asemiestä, jotka pääsiwät korpeen pakenemaan. Muut Israelilaiset oliwat ennen sotaan lähtöään Herran edessä wannoneet, etteiwät tyttäriänsä anna Benjaminilaisille waimoiksi, ja niin olisi yksi sukukunta kokonansa häwinnyt Israelista, ellei olisi muu keino awuksi tullut. Sodan jälkeen tuli kansa Herran majalle ja uhrasi poltto-uhria ja kiitosuhria Herralle. Mutta samalla suriwat he suuresti ja „katuiwat" weljensä Benjaminin tähden ja sanoiwat: „Tänäpänä on yksi sukukunta Israelissa wähennetty."

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Nyt kansa luettiin ja havaittiin, ettei Jabeksesta*) Gileadin maassa ollut yhtään miestä sotaan lähetetty. Rangaistuksen tuomio julistettiin Jabeksen yli ja kaupunki hävitettiin; ainoastaan 400 neitosta säästettiin ja annettiin waimoiksi jälelle jääneille Benjaminilaisille. Benjaminin maa annettiin näille jääneille takaisin, ja kansan wanhimmat sallivat heidän wielä Silon lähellä wietetyssä juhlassa ryöstää waimoja itselleen lisäksi. Näin säilyi Benjaminin suku, ja Israelilaisten ei tarwinnut tehtyä walaansa rikkoa.

Nämä kertomukset näyttäwät, että tuomarien aikana, — ainakin wielä silloin kuin Pinehas, Aaronin pojan Eleasarin poika, oli ylimmäisenä pappina, — wallitsi kansassa suuri kiiwaus Herran kunnian puolesta ja hänen käskyjensä noudattamisessa.

Tuomarien kirja kirjoitettiin luultawasti Dawidin tahi Salomon aikana, siihen aikaan, jolloin kuninkuus Israelissa oli woimassa ja kunniarikkaana. Sentähden sanotaan usein: „silloin ei ollut kuningasta Israelissa j. n. e," (esim. 17, 6; 18, 1 y. m.).

---

46. Ruth.

Ruth 1—4 l.

Tuomarien aikana tapahtui myös se tapaus, josta Ruthin kirja kertoo. Kerran (kenties Gideonin aikana Midianilaisten sorron tähden [Tuom. 6, 2—6]) oli kallis aika maassa. **Elimelek**, Betlehemistä, läksi silloin waimonsa **Noomi'n** ynnä kahden poikansa Mahlon'in ja Kiljon'in kanssa Moabilaisten maalle. Siellä kuoli Elimelek. Hänen poikansa ottiwat itsellensä moabilaiset waimot; Mahlonin waimo oli nimeltään **Ruth** ja Kiljon'in waimo Arpa. Asuttuansa 10 wuotta Moabilaisten maalla kuoliwat Elimelekin molemmat pojatkin, ja Noomi, joka

*) Jabes nimi löytyy wielä nykyään säilyneenä; yksi laakso ja siinä juokseva oja, joka laskee Jordaniin, kantaa nimen Vadi Jabis.

oli kuullut, että Herra oli etsinyt kansaansa ja antanut heille leipää, päätti palata takaisin isäinsä maalle. Miniät tahtoiwat tulla hänen kanssaan, mutta Noomi kehoitti heitä palaamaan heidän äitinsä huoneesen. Arpa palasikin, mutta Ruth sanoi: „Älä minulle sitä puhu, että luopuisin sinusta ja palaisin pois tyköäs; sillä kuhunka sinä menet, sinne minäkin menen, ja kussa sinä yödyt, siellä minäkin tahdon yötä olla: sinun kansas on minun kansani, ja sinun Jumalasi on minun Jumalani. Kussa sinä kuolet, siellä tahdon minäkin kuolla ja antaa itseni haudata. Herra tehköön minulle sen ja sen,*) jos ei waan kuolema meitä eroita." Niin suuresti rakasti Ruth anoppiansa. Ja niin suuresti kunnioitti hän myös Israelin Jumalaa; hänen suojassaan tahtoi hän nyt elää ja kuolla. Yhdessä palasiwat he sitten ja tuliwat Betlehemiin ohranleikkuun aikana.

Kun Ruth, niinkuin köyhäin tapa oli, läksi poimimaan tähkäpäitä pelloilta,**) johdatti Herra niin, että hän tuli Boaksen pellolle, joka oli Elimelekin lanko. Boas oli jalo ja woimallinen mies. Kun Boas tulee pellollensa, terwehtii hän elonleikkaajiansa: „Herra olkoon teidän kanssanne"; ja he wastaawat: „Herra siunatkoon sinua." Boaksen kysymykseen ilmoitettiin hänelle, kuka outo tähkäpäiden noukkija oli, ja nyt Boas osoitti suurta ystäwällisyyttä Ruthia kohtaan; hän ei ainoastaan sallinut hänen koota tähkiä pellolta, waan wieläpä pyysi häntä aterialle palwelijainsa kanssa ja käski palwelijoitten waristella lyhteistä hänelle poimimista. Boas oli kuullut, mitä rakkautta ja uskollisuutta Ruth oli osoittanut anoppiansa kohtaan, ja sentähden oli hän niin ystäwällinen hänelle. — Tästä nähdään, kuinka hywä työ ja rakkaus ihmisiä kohtaan kantaa hedelmiä ja palkitaan. Myös näkyy tästä welwollisuutemme tehdä ihmisille

*) S. o. Herra rangaiskoon minua, jos minä eroan sinusta muuten kuin kuoleman kautta.

**) Laissa oli säädetty, että peltoa korjattaessa piti tähkäpäitä jätettämän köyhille ja muukalaisille (3 Moos. 19, 9. 10; 23, 22 y. m.).

hywää, jos tahdomme heiltä hywää nauttia. **Kaikki siis mitä tahdotte, että ihmiset teille tekisiwät, se tehkäät tekin heille** (Matt. 7, 12).

Näin poimi Ruth tähkiä Boaksen pellolla koko ohran ja nisun leikkuu-ajan, ja puituaan tähkät kantoi hän jywät wanhan anoppinsa luo. Kun leikkuu oli loppunut, sanoi Noomi Ruthille: „Tyttäreni, minä tahdon saattaa sinulle lewon, että sinun hywin käwisi." Hän tahtoi tehdä Ruthin Boaksen waimoksi, koska hän nyt oli nähnyt tämän miehen jalouden; ja tämä käwi mahdolliseksi Israelin lain ja perityn tawan mukaan.

Herra oli Mooseksen kautta säätänyt (5 Moos. 25, 5 ss.), että jos awiomies Israelissa kuolee ilman lapsia, ja hänen leskensä tahtoo uusiin naimisiin mennä, niin tulee wainajan weljen ottaa hän waimokseen, ja tästä awiosta syntynyt esikoinen poika on säilyttäwä wainajan nimen ja oikeuden maan omistamiseen. Tälläistä awiota sanotaan lewirati- eli langosten-awioksi. Tässä ei kuitenkaan pakkoa ollut. Jos lanko ei tahtonut ottaa leskeä waimokseen, täytyi hänen suostua siihen nöyryytykseen, että leski seurakunnan wanhempien edessä päästi hänen jalastansa jalkineen; tämä oli merkki siitä, ettei hänellä ollut oikeutta weljensä perintömaahan. Laissa oli myös säädetty (3 Moos. 25, 25), että jos jonkun köyhyyden tähden täytyi myödä perintömaansa, niin oli lähimmäisen sukulaisen welwollisuus lunastaa se. Perityksi tawaksi oli tullut, että se, joka lunasti lapsitonna kuolleen sukulaisen perintömaan, myöskin nai wainajan lesken. Elimelekin perintömaa oli, kosk'ei miehisiä perillisiä ollut, Noomin hallussa hänen kuolemaansa saakka. Tämän maan aikoi hän nyt myödä, ja toiwoi, että Boas, joka oli yksi likeisistä sukulaisista, lunastaisi sen, ja samalla ottaisi Ruthin waimokseen. Ensimmäinen poika, joka syntyisi tästä awiosta, saisi sitten periä Mahlonin, Elimelekin pojan nimen sekä Boaksen kautta lunastetun perintömaan.

Sentähden neuwoi Noomi Ruthia, kuinka hänen tuli ilmoittaa Boakselle tahtonsa ja aikomuksensa tulla hänen waimokseen. Tämä woi hywin tapahtua silloisen tawan mukaan. Ruth noudattaakin anoppinsa neuwoa. Hän lähtee pellolle, jossa Boas par'aikaa luwassaan eli puimapaikassaan*) iltatuulen pu-

*) Kanaanmaassa kuiwattiin, puitiin ja puhdistettiin wiljat pellolla, niinkuin etelämaissa yleensä on tapana.

haltaessa puhdistaa jywiä. Kun Boas sitten, päiwätyön päätyttyä, oli pannut lewolle jywäläjän taakse, lähestyy Ruth hiljaan hänen wuodettaan ja panee lewolle hänen jalkainsa juureen. Kun Boas keskiyöllä heräsi, hämmästyi hän, kun huomasi jonkun jalkainsa juuressa. Hänen kysymykseensä: „Kukas olet"? wastaa Ruth: „Minä olen Ruth, sinun palkollises", ja pyytää, että Boas perillisenä ottaisi hänet waimokseen. Silloin wastaa hänelle Boas: „Siunattu ole sinä Herrassa, tyttäreni, sinä olet osoittanut wiimeisen rakkautes suuremmaksi ensimmäistä, ettes ole seurannut nuorukaisia, ei köyhiä eikä rikkaita", ja jatkaa wielä: „tyttäreni, älä pelkää, kaikki, mitäs sanot, teen minä sinulle; sillä koko minun kansani kaupunki tietää sinun kunniallisekfi waimoksi." Mutta kun oli olemassa toinenkin lähempi perillinen, jolla oli oikeus ja welwollisuus lunastaa Elimelekin perintömaa, tahtoi Boas jättää asian hänen eteensä; huomenna lupasi hän jo saattaa asian päätökseen. Ettei Ruthille tulisi pahaa mainetta, lähetti Boas hänet heti pois jo ennen päiwän koittoa ja lahjoitti hänelle wielä 6 mittaa ohria. — Aiwan siweellinen ja puhdas, ilman mitään pahoja tarkoituksia, oli sekä Ruthin että Boaksen käytös. Sen woipi aikaansaada ainoastaan jumalanpelko ja sen perustuksella kansassa syntyneet jumaliset ja kristilliset tawat.

Seuraawana päiwänä istui Boas kaupungin portin käytäwään (niinkuin itämailla oli tapana), ja kun Elimelekin lähin perillinen käwi siitä ohitse, pyysi Boas häntä wiipymään. Sitten hän otti 10 kaupungin wanhimmista todistajiksi; heidän läsnäollessa luopui perillinen oikeudestaan lunastaa kysymyksessä olewan perintömaan. *) Silloin lunasti Boas perintömaan ja otti Ruthin waimokseen. Herra oli näiden awiopuolisojen kanssa, niinkuin todistajina olleet Israelin wanhimmat toiwottiwat. Ruth synnytti pojan, nimeltä **Obed**, joka tuli Dawidin

---

*) Hän luopui sentähden, ettei hän tahtonut naida Ruthia, sekä senkintähden, että hänen, Ruthin naituaan, tässä awioliitossa syntyneelle ensimmäiselle pojalleen tuli jättää mainittu perintömaa.

isän, Isai'n, isäksi. Niinmuodoin tehtiin Ruth, entinen pakanallinen waimo, Dawidin ja samalla Kristuksen kanta-äidiksi. Samankaltainen suuri armo oli tapahtunut portto Rahabillekin (katso s. 308).

Tämä kertomus näyttää, että pakanoillakin on pääsö Jumalan armon osallisuuteen. Israelin kautta on Herra toimittanut pelastuksen kaikille ihmisille. Myöskin näemme tästä, kuinka hurskaus ja hywät tawat wallitsiwat Dawidin esi-isissä.

47. Eli ja Samuel.

1 Sam. 1—7 l.

Simsonin kertomuksessa jo mainittiin, että Filistealaisten sorto oli sekä pitkä että ankara. Myöskin näimme, kuinka Israelin kansa oli usein tapahtuneitten lankeemustensa kautta weltostunut ja paatunut. Tarwittiin sentähden ankaria kurituskeinoja sekä woimallisia wälikappaleita Herran puolelta kansan herättämiseksi ja palauttamiseksi Herran tykö. Ensimmäinen Samuelin kirja, joka jatkaa Tuomarien kirjan kertomusta, kertoo alussa Elistä, joka oli tuomarina ja ylimmäisenä pappina, ja niistä suurista onnettomuuksista, jotka kohtasiwat Israelia hänen aikanaan, sekä Samuelista, jonka Herra herätti woimalliseksi wälikappaleeksi palauttamaan kansaa Herran tykö ja wapauttamaan heitä Filistealaisten sorron alta. Simson oli ruwennut toimittamaan tätä wapauttamistyötä, mutta ei woinut sitä täyttää.*) Elin ja Samuelin kertomus on sisällöltään rikas ja aineeltaan sangen opettawainen. Selwyyden wuoksi jaamme tämän kertomuksen eri kappaleisiin.

*) Simsonin waikutusaika pannaan tawallisesti Elin 40 wuoden tuomarin-ajan loppupuolelle. Arkin kadottaminen ja Elin kuolema tapahtuiwat jonkun aikaa Simsonin kuoleman jälkeen.

compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDF

Hanna. Efraimin wuorella, Ramathaimissa,*) asui mies nimeltä Elkana. Hän oli jumalinen ja waelsi joka wuosi Herran majalle Siloon „rukoilemaan ja uhraamaan.“ Elkanalla oli kaksi waimoa, Hanna ja Peninna.**) Peninna menestyi näissä ajallisissa; hänellä oli lapsia, eikä häntä murhe ja ahdistus waiwannut. Hän tuli sentähden ylpeäksi ja kohteli Hannaa ylönkatseellisesti sekä „kiusasi häntä alinomaa.“ Tämä kohtelu Peninnan puolelta tuli Hannalle osaksi sentähden, ettei hänellä ollut lapsia. Waikka hänen miehensä Elkana häntä suuresti rakasti, sai Hanna olla alinomaa murheessa ja ahdistuksessa. Jumala on käskenyt ihmisiä lisääntymään ja maata täyttämään; lasten synnyttäminen ja kaswattaminen on siis awiowaimoille suuri ja kallis welwollisuus, jonka täyttäminen myös tuottaa, niinkuin welwollisuuden täyttäminen ainakin, iloa ja onnea. Niin on kaikkialla, jossa olot owat, niinkuin olla pitää. Hanna oli murheissaan siitä, ettei hänellä ollut lasta; hän piti itsensä Jumalan hylkäämänä. Mutta oliko hän Jumalan hylkäämä? Ja olikohan Peninna, joka lapsistansa ylpeili, Jumalan suosiossa? Niin luuliwat ehkä ihmiset; mutta tässä kertomuksessa saamme nähdä, että ulkonainen menestyminen ei ole todistuksena Jumalan suosiosta, waan että hän usein murheella koettelee sitä, jota hän rakastaa ja waltakuntaansa saattaa.

*) Jos tämä Ramathaim on toinen kuin Rama Benjaminissa (esim. Joos. 18, 25), niin on se nykyinen Beit Rima, niinkuin kartallakin on merkitty.

**) Kaksi- ja moni-waimoisuus on Jumalan tahtoa wastaan, niinkuin näemme Wapahtajamme sanoista (Matt. 19, 4 ss). Kuitenkin sallittiin Israelissa, heidän „sydämmensä kowuuden tähden“, poikkeuksia, ja Mooseksen laki ei ollut kaikissa awioliiton kysymyksissä aiwan ankara. Israelissa oli niinmuodoin tosin sääntönä yksi-waimoisuus, mutta Raamattu kertoo monesta hurskaastakin miehestä, — semmoisia esim. oliwat Jaakob, Elkana, Dawid y. m. —, joilla oli kaksi ja useampia waimoja, sekä jalkawaimoja, mainitsematta erittäin, että tämä olisi heille synniksi luettu. Kuitenkin osoittawat Raamatun kertomukset selwästi, että jolla oli useampia waimoja (esim. Jaakobilla, Elkanalla, Salomolla y. m.), hän sai kärsiä pahaa mieltä, surua ja onnettomuutta näitten waimojensa tähden.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Hanna oli murheissaan sentähden, ettei hänellä ollut lasta. Mutta tämä ei ollut ainoa murheen syy; sen näemme siitä, että hän Elille puhuu „suuresta murheestansa ja waiwastansa", sekä hänen kiitoswirrestään, jossa on paljon muuta kuin kiitosta pojan syntymisestä. Hanna oli niitä ihmisiä, jotka sydämmensä ahdistuksessa alinomaa huutawat: „Älä hylkää minua, Herra; Jumalani, älä ole kaukana minusta! Riennä minua auttamaan, Herra, minun autuuteni!" (Ps. 38, 22. 23). He owat tulleet näkemään Jumalan wanhurskauden ja oman synti-wiheliäisyytensä; sentähden on heidän mielensä murtunut, sentähden huutawat he alinomaa Herran apua. He eiwät ole Jumalan hylkäämiä, waan Herra on heille armonsa osoittanut ja herättänyt heitä synnin unesta He owat murheelliset „Jumalan mielen jälkeen". He owat semmoiset murheelliset, joista Wapahtajamme sanoo: „Autuaat owat murheelliset, sillä he saawat lohdutuksen."

Näin murheellisena ja ahdistettuna tuli Hanna Elkanan kanssa juhlalle Siloon. Hanna ei ollut niitä, jotka käwiwät juhlalle ulkonaisen tawan tahi muun syyn tähden, waan hän „rukoili Herraa ja itki katkerasti." Hän rukoili, että Herra katsoisi hänen ahdistustaan sekä muistaisi häntä, ja antaisi hänelle pojan; tämän lupasi hän ikipäiwiksi antaa Herralle. Hanna ei rukoillut itselleen poikaa sentähden, että hän siitä lapsesta saisi iloa ja hyötyä elämässä, waan sentähden, että se olisi todistuksena Jumalan armosta häntä kohtaan. Jos Herra olisi armollinen ja antaisi hänelle lahjan — lapset owat Jumalan lahjoja —, niin tahtoi hän käyttää sen kokonaan Jumalan kunniaksi; sentähden lupaa Hanna antaa poikansa Herralle.

Siihen aikaan oli Eli, Eleasarin, Aaronin pojan suwusta, ylimmäinen pappi. Hänen poikansa, Hofni ja Pinehas, jotka palweliwat pappeina majassa, oliwat jumalattomat eiwätkä tunteneet Herraa, — niinkuin myöhemmin saamme nähdä. Waikka näin oli, ei Hanna kuitenkaan antanut itseänsä estää käymästä Herran majalle ja turwautumasta Herran apuun. Hän tiesi

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

siis, että Herran asia on auttaa ja antaa anteeksi, ja että Herraa yksin tulee palwella. Waikka Herran majan palwelijat owat kelwottomat, pysyy Herra kuitenkin samanlaisena. — Moni nykyaikana ei ymmärrä sitä, minkä Hanna ymmärsi; waan he antawat ylön yhteisen seurakunnan, hylkääwät Herran huoneen ja Herran awuksihuutamisenkin, jos pappi heidän mielestään on kelwoton.

Kun Eli näki Hannan rukoilewan majassa kauan aikaa äänettömänä, niin että suu ainoastaan liikkui, luuli hän hänen olewan juowuksissa. Mutta kun Hanna ilmoitti puhuwansa Herralle „suuresta murheestansa ja waiwastansa", niin sanoi Eli hänelle: „Mene rauhaan, ja Israelin Jumala antakoon sinulle rukoukses, minkä olet häneltä rukoillut." Tästä sai Hanna lohdutuksen.*) Hän „meni matkoihinsa ja söi, eikä ollut enää niin murheellinen."

Herra kuulee niitä, jotka sydämmestänsä häntä awuksensa huutawat, ja auttaa heitä. Kun Hanna oli palannut kotiansa Ramathaimiin, tuli hän raskaaksi ja synnytti pojan, jolle hän antoi nimen Samuel, ja sanoi: „sillä minä olen hänen rukoillut Herralta." Samuel merkitsee: Herralta rukoiltu. Kun lapsi oli wieroitettu, wietiin hän todistuksen majalle Siloon. Täällä uhrasiwat wanhemmat poltto-uhrin ja jättiwät pienen Samuelin ylimmäisen papin Elin haltuun, jotta hän jo pienestä pitäin kaswatettaisiin Herran palwelukseen. Hannan rukous oli kuultu, ja hän oli myös täyttänyt lupauksensa Herralle. Hän ei nyt surrut jättäessään rakasta poikaansa Siloon, eikä peljännyt uskoessaan hänet Elin haltuun, jonka pojat oliwat jumalattomat. Hän tiesi, että Herra on woimallinen warjelemaan ja auttamaan

*) Hanna sai lohdutuksen, sillä nöyryydessään hän piti Elin sanaa, jonka tämä ylimmäispapin wirassa hänelle lausui, Jumalan sanana. Hän ei katsonut Elin ja hänen poikainsa puuttuwaisuutta ja pahuutta. Hän tiesi, että Herran anteeksi-antawa ja lohduttawa sana pysyy iankaikkisesti, waikka se olisikin huonon palwelijan suussa. — Tässäkin on paljon oppimista kaikille, jotka seurakunnassa tahtowat Herran sanaan turwata.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

omiansa. Tässä tilaisuudessa oli Hannan sydän täynnä iloa ja riemua Herrassa. Herran Hengen woimassa puhkeaa hänen ilonsa jaloon, profetalliseen kiitoswirteen, niinkuin Uudessatestamentissa luemme Elisabethista, Mariasta ja Sakariasta. Herran pyhyys, woima ja armahtawaisuus sekä wihdoin „kuninkaan“ ja „Herran woidellun“, Kristuksen, kunnia owat tässä Hannan hengellisten silmäin edessä. Hänen ahdistuksensa oli lakannut, sillä **Herra kuolettaa ja wirwoittaa: wie suureen ahdistukseen ja siitä ulos jälleen;** sywästä murheesta kohoaa hänen sielunsa profetallisesti Messiasta katselemaan, ja hän sanoo: **Herra tuomitsee maan ääret, ja antaa kuninkaallensa wäkewyyden ja ylentää woideltunsa sarwen.**

M. F. Roos sanoo Hannan kiitoswirrestä: „Hän katseli ympärillensä, kaikki oli walaistua hänen silmäinsä edessä. Herra oli hänestä pyhä ja turwa. Wiholliset oliwat hajoitetut. Herran tiet, myöskin silloin kuin kulkewat ahdistusten läpi, näkyiwät hänestä sulalta hywyydeltä ja totuudelta. Koko maailma näkyi hänestä alueelta, jossa Jumala hallitsi. Hän näki edessään jumalattoman warman häwiön; mutta myöskin tunsi hän iankaikkisen pelastuksen, jonka pyhät nauttiwat Messiaan waltakunnassa. Niin laajentunut oli siis Hannan sydän. Niin paljon waloa oli hänessä koittanut edellisen pimeyden jäljestä. Hänen pieni Samuelinsa ei oikeastansa ollut se aarre, josta hän iloitsi. Hän waan oli se ulkonainen merkki, josta Hanna tiesi, että Jumala häntä muisti ja oli hänen rukouksensa kuullut.“

Elin poikain jumalattomuus. Eli oli jo wanha, ja hänen molemmat poikansa Hofni ja Pinehas toimittiwat papinwirkaa majassa. Mutta nämä pojat „oliwat ilkiät“ (oik. „Belialin lapset“) eikä „totelleet Herraa eikä pappein oikeutta kansan edessä.“ He toimittiwat tosin laissa säädettyä palwelusta seurakunnan majassa, mutta sen ohessa he ahneudessaan harjoittiwat mieliwaltaa pyhissä toimituksissa. He ryöstiwät itsellensä uhrilihasta, mikä ei ollut heille lain mukaan tulewaa. Sitäpaitsi eliwät he riettaasti niitten waimoin kanssa, jotka majassa palweliwat. Tämä „nuorukaisten rikos oli sangen suuri Herran edessä; sillä kansa piti Herran ruoka-

uhrin halpana." Elin poikain pahantekojen tähden rupesi kansa ylönkatsomaan jumalanpalwelusta ja pitämään Herran sääntöjä wähä-arwoisina. — Joka yksityisesti ja salaisesti tekee syntiä, rikkoo jo suuresti Herraa wastaan. Kuinka paljon suurempi onkaan sen rikos, joka julkisessa wirassaan tekee syntiä, niin että sen kautta Jumalan nimi tulee pilkatuksi ja Herran seurakunta saapi loukkauksen! Woi, surkeata on, jos Herran seurakunnan palwelijat ja muutoin pyhissä asioissa toimiwaiset unohtawat nöyryyden ja Jumalan sanan kuuliaisuuden, ruweten noudattamaan ahneutta, omaa kunniata ja muita himojansa! He wetäwät päällensä suuren rangaistuksen, joka ei ainoastaan kohtaa heitä, mutta myöskin koko seurakuntaa. **Woi Israelin paimenia, jotka itseänsä ruokkiwat! Eikö paimenten pitäisi laumaa ruokkiman?** (Hes. 34, 2).

Eli kuuli poikainsa pahoista teoista. Hän ei niitä suosinut, waan hän nuhteli ja waroitti poikiansa. Mutta pelkkä nuhteleminen ei ollut tässä kylläksi. Elin olisi pitänyt rangaista poikiansa ja eroittaa heidät pois kalliista wirasta, koska heidän pahat tekonsa, niinkuin hän itsekin sanoo, „saattawat Herran kansan syntiä tekemään." Mutta sitä Eli ei tehnyt. Hän oli weltto isä sekä huono ylimmäinen pappi. Niinmuodoin tuli hänkin wikapääksi poikiensa rikoksiin ja sai kärsiä rangaistuksen niistä. — Tästä oppikoot wanhemmat, kuinka tärkeätä on kaswattaa lapsensa „kurituksessa ja Herran nuhteessa" (Ef. 6, 4); älköön kukaan hennottelemalla kohdelko heidän wirheitään, älköönkä ummistako silmiänsä heidän pahoilta töiltään, sillä hedelmät siitä owat katkerat eikä rangaistus jää tulematta.

Elin pojat eiwät totelleet isänsä nuhdetta eiwätkä elämätänsä parantaneet. Silloin ilmoitti Jumala Elille, „Jumalan miehen" eli profetan kautta, rangaistustuomion. Se oli kohtaawa koko Elin huonetta tämän Jumalan waltakunnan tärkeän säännön mukaan: **Jotka minua kunnioittawat, niitä minä tahdon kunnioittaa; waan jotka minua katsowat ylön, ne pitää katsottaman ylön.** Koska Eli ja hänen poikansa oliwat ylön-

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

katsoneet Herran säädyt „lihoittaaksensa itseänsä“, niin piti näitten poikain molempien kuoleman kohta miehitsi tultuaan; myöskin on Elin huone köyhäksi joutuwa ja ylimmäisen papin wirka on otettawa siltä pois.

Kun Herra oli antanut julistaa tämmöisen tuomion, niin olisi Elin pitänyt katumuksessa nöyrtyä Herran edessä ja innolla poistaa kaikki pahennukset. Herra olisi silloin kenties peruuttanut tuomion, sillä hän on aina ollut ja on yhä armahtawainen ja pitkämielinen, eikä tahdo kenenkään syntisen kuolemata. Mutta Eli oli niin weltto ja Herran asiassa kylmä, ettei hän ottanut uhkauksesta waaria eikä turwannut Herran tykö anteeksi pyynnössä ja parannuksessa. Sentähden täytettiin tuomio. Herra kuitenkin wielä uudelleen wahwisti sanansa Samuelin kautta ennenkuin rangaistus kohtasi Eliä. Kun Eli kuuli tämän ja kuuli, että Herra oli walalla wahwistanut sanansa, sanoi hän ainoastaan: „Hän on Herra, hän tehtöön niinkuin hänen hywäksi näkyy.“ Nämä sanat osoittawat tosin nöyryyttä, mutta myös jonkunlaista toiwottomuutta. — Eli oli unohtanut uskollisuutensa Herraa kohtaan; hänen sydämmensä oli kylmennyt. Hänellä oli tieto Jumalan laista ja säännöistä, myöskin uskoi hän Jumalan ilmoitukset todeksi sekä tiesi hänen sanansa käywän toteen. Mutta kuitenkaan hän ei sydämmestään kääntynyt Herran puoleen eikä poikainsa syntejä wastustanut! Ainakaan Raamattu ei puhu mitään, että Eli olisi Herraa etsinyt, ja hänen poikansa toimittiwat edelleen papinwirkaa seurakunnan majassa. — Semmoinen on ihminen. Totuuden tieto woi hänellä olla, ja kuollut usko woi hänellä olla, mutta kuitenkin woi häneltä puuttua suru Jumalan mielen jälkeen s. o. katumusta synnin yli ja sydämmen nöyryyttä Herran edessä, ja silloin ei hänellä pelastusta eikä elämätäkään Kristuksessa ole, waan Jumalan wiha lepää hänen päällänsä.

Elille ja hänen huoneellensa julistetut rangaistustuomiot käwiwät kaikki toteen. Elin jälkeiset ylimmäisen papin wirassa

...web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDF...

kuoliwat aikaisin, niin että Saulin aikana — pari kymmentä wuotta Elin kuolemasta — oli jo Elin pojanpojanpoika ylimmäisenä pappina (1 Sam. 14, 3). Ja Salomon aikana ajettiin Elin jälkeläinen pois ylimmäispapin wirasta (1 Kun. 2, 27), ja tämä wirka annettiin Ithamarin, Aaronin toisen pojan, suwulle. **Herra, sinä olet wanhurskas, ja sinun tuomios owat oikiat!** (Ps. 119, 137).

Samuelin nuoruus. Pieni Samuel, rukouksen kautta saatu lapsukainen, kaswoi ja yleni Silossa Herran majan suojassa ja „oli otollinen Herran sekä ihmisten edessä.“ Pahalla ajalla oli Samuel syntynyt; Israel oli weltostunut ja Filistealaiset wallitsiwat maassa. Mutta Samuel olikin aiottu Israelin pelastajaksi ja Herran „uskolliseksi papiksi“ (1 Sam. 2, 35). Paha oli holhojain esimerkkikin, sillä Herran majassa harjoitettiin paheita. Mutta Herra kuitenkin suojeli pienokaista ja warjeli häntä pahalta tieltä. Hanna muisti rakasta pienokaistaan; äidin ajatukset oliwat warmaan pienen Samuelin luona ja hartaat esirukoukset pienokaisen edestä kohosiwat Herran tykö. Niinhän kaikki hurskaat äidit tekewät. Kun wanhemmat joka wuosi tuliwat Herran majalle uhraamaan, toi äiti aina pojalleen hameen. Näin kaswoi Samuel Jumalan ja äitinsä rakkauden suojaamana.

Siihen aikaan oli „Herran sana kallis, eikä ollut ilmoituksia.“ Kun ihmiset wieraantuwat Herrasta, niin Herra ei myöskään itseänsä heille ilmoita. Pieni Samuelkaan ei ollut wielä sitä kokenut, että Herra suoranaisesti puhuttelee ihmisiä. Mutta eräänä yönä, kun lamppu wielä paloi majassa ja Samuel nukkui majan siwuhuoneessa, kutsui Herra nuorukaista, sanoen: „Samuel, Samuel“, ja tämä tapahtui kolme kertaa. Kullakin kerralla kuuli Samuel tämän äänen, nousi ja meni Elin luo, luullen Elin kutsuwan häntä. Kolmannella kerralla ymmärsi Eli, että Herra kutsui nuorukaista. Eli siis kyllä sen tiesi ja uskoi, että Herra omiaan puhuttelee. Hän sentähden antoi Samuelille hywän neuwon. Hän sanoi Samuelille: „Jos sinua

wielä kutsutaan, niin sano: puhu, Herra, sillä palwelijas kuulee." Eli näet tiesi Herran neuwon, waikk'ei hän itse nöyryydessä Herraan turwannut.

Samuel otti waarin neuwosta, ja kun Herra todellakin wielä neljännen kerran kutsui nuorukaista, niin wastasi hän: „*Puhu, sillä palwelijas kuulee.*" Tällä wastauksellaan oli Samuel asettunut Herraa kohtaan täydellisesti kuulewaiseen, odottawaiseen ja wastaanottawaiseen suhteesen. Ja siinä suhteessa ollen ihminen aina sekä tulee Herran sanan tuntemaan, että saapi hänen armonsa rikkauden nähdä. Samuel oli jo kyllä pienestä pitäin, niin sanoaksemme äidin Hengestä, oppinut Herraa rukoilemaan ja hänen yhteydessään elämään, mutta nyt nuorukainen ensi kertaa sai osallisuutta niistä *erityisistä ilmestyksistä*, joita Herra antaa pyhille profetoillensa. Tämä ilmestys Samuelille oli siis *samalla kutsumus olemaan Herran profetana.* Eliä puhutteli Herra „Jumalan miehen" kautta, mutta Samuelia suoranaisesti, niinkuin omaa profetaansa ainakin. — Samuelista on tässä paljon opittawaa. Hän oli nöyrä ja kuuliainen wanhaa Eliä kohtaan ja noudatti hänen neuwoaan, waikka hän tiesi Elin huoneen pahuuden sekä luultawasti myöskin Herran julistamat uhkatuomiot. Tämä on oikeata lapsellista nöyryyttä. Samuel oli jo pienenä oppinut rukoilemaan Jumalata ja sentähden woi Jumala ilmoittaa itsensä hänelle. Owatko meidän aikanamme pienokaiset samoin oppineet rukoilemaan? Ja owatko meidänkin nuorukaisemme walmiit awaamaan sydämmensä Herralle ja sanomaan hänelle: „puhu, Herra, palwelijas kuulee"? O Herra, auta ja walaise, etteiwät sinun sanasi totuudet ja kalliit armolahjasi jäisi meidän pienokaisiltamme tuntemattomiksi!

Nyt Herra ilmoitti Samuelille, että hän oli Elin huoneelle täyttäwä sen rangaistustuomion, minkä hän oli lausunut. Tämä oli peruuttamaton sana, sillä Herra sanoo „wannoneensa, ettei Elin huoneen pahateko enää ole lepytettäwä". Herra

compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ei anna itseänsä pilkata. Hänen wihansa on lankeewa sen päälle, joka hänen sanansa ja waroituksensa ylönkatsoo. Tämä Herran ilmoitus tuntui warmaankin Samuelista peljättäwältä ja raskaalta. Mutta tämä oli tarpeellinen opetus hänelle. Hänen piti oppia eläwästi tuntemaan, että Jumala on pyhä ja wanhurskas. — Tätä pitää meidän kaikkien oppia tuntemaan, jotka Herraa rakastamme. Herra wihaa syntiä, ja synnin tähden olemmekin kadotetut ja tuomitut ihmiset. Tästä ymmärrämme myöskin, että Herralla oli omat tarkoituksensa, kun hän juuri Samuelille ilmoitti Elin huoneen rangaistustuomion täyttymisen.

Aamulla ei Samuel tohtinut ilmoittaa Elille mitä Herra oli sanonut. Jumalan pyhyyden ja wanhurskauden tunne lepäsi raskaasti hänen sydämmellään. Mutta kun Eli kysyi: „Mikä sana se on, joka sinulle sanottiin?" ja waroitti häntä salaamasta mitään, niin sanoi Samuel nöyrästi ja suorasti, asiata kiertelemättä, kaikki, mitä Herra oli hänelle puhunut. Millä mielellä kuunteli Eli tätä sanomaa? Hän ei huuda armahtamista, — ainakaan hän ei wielä sitä tehnyt —, waan toiwottomuus näkyy hänen walloittaneen. — Tässäkin sai Samuel ja saamme mekin tarpeellisen opetuksen. Rangaistus kohtaa sitä ihmistä, joka ei ajoissa ota waaria Herran waroituksista!

Herra oli Samuelin kanssa edelleen. Samuel lausui usein: „puhu, Herra, palwelijas kuulee." Herra puhuikin ja walaisi häntä, ja Samuel kätki Herran sanat, niin „ettei yhtäkään kaikista hänen sanoistansa maahan langennut." Koko Israel tuli wähitellen tuntemaan, että Samuel oli uskollinen Herran profeta. Jospa Israel nyt waan olisi ruwennut ottamaan waaria Herran sanasta, jonka hän tämän profetansa kautta julisti!

Irraelin onnettomuus ja Elin kuolema. Israel oli sywästi langennut ja sentähden piti sen tulla sywästi nöyryytetyksikin. Se oli ainoa tie parannukseen. Samuelin sanan johdosta läksiwät Israelin miehet taisteluun Filistealaisia wastaan. Tässä paikassa ei Raamattu sano, tapahtuiko tämä Herran käs-

kystä. Mutta Herran tahtohan se oli, että Israelin piti tulla nöyryytetyksi. Israelilaiset kokoontuiwat länsipuolelle Mizpaa*), paikalle, jonka Samuel sitten myöhemmin (1 Sam. 7, 12) kutsui Ebenezer'iksi, ja Filistealaiset asettiwat leirinsä Afek'iin**). Mutta Israelilla ei ollut onnea. Lähes 4000 miestä kaatui kedolle, ja hämmästys walloitti koko Israelin sotajoukon. Hämmästyksissään Israelin wanhimmat huudahtiwat: „Minkä tähden Herra antoi Filistealaisten tänäpänä lyödä meidät"? ja lähettiwät Siloon Herran arkkia noutamaan. Herran liiton arkki oli heidän mielestänsä heitä suojelewa wihollisia wastaan. O sitä kansan neuwon turhuutta! Herra ja hänen profetansa Samuel oliwat tässä ääneti. Woiko Herran liitto niitä suojella, jotka tämän liiton owat hyljänneet ja ylönkatsoneet? Woiko Herran sana niitä elähyttää ja wahwistaa, jotka tästä sanasta eiwät ole waaria ottaneet? Turhaan! Woiwatko mitkään ulkonaiset merkit ja keinot ihmistä todellisesti auttaa hädässä, kun ihmisen sydän on epäuskoinen ja wieraantunut Herrasta? Turhaan! — Ei meitäkään auta kasteenliitto, ei kirkonkäyminen, ei rukous, ei rippi, ei — mikään, jos sydämmemme on katumaton ja paatunut. **Joka ei usko, se kadotetaan** (Mark. 16, 16).

Herran liiton arkki wietiin nyt Israelilaisten leiriin; ja suuri ilohuuto nousi silloin leirissä, „niin että maa wapisi." Israel riemuitsi, mutta Herra ei ollut heidän kanssansa riemua perustamassa. Kun Filistealaiset tämän kuuliwat, peljästyiwät he. Pakanoina he luuliwat, että Israelinkin Jumala oli, samoin kuin epäjumalat, kiinnitetty ulkonaiseen merkkiin ja muotoon. Mutta Filistealaisten päämiehet rohkaisiwat ja wahwistiwat peljästyneitä sotilaitaan. He tiesiwät, että tämä oli ratkaisewa tappelu; sentähden eiwät päämiehet lakanneet kehoittamasta: „Olkaat miehet ja sotikaat!" „Niin Filistealaiset soteiwat" s. o. tais-

*) Mizpa nimisiä paikkoja löytyi Kanaanmaalla useampia. Tämä Mizpa, joka on enimmin tunnettu, oli Benjaminin alueella (Joos. 18, 26).

**) Waikeata on sanoa, missä tämä paikka oli.

telivat urhoollisesti. Ja Israel lyötiin täydellisesti ja hajoitettiin. Kolmekymmentätuhatta jalkamiestä Israelista kaatui, niitten seassa myös Elin pojat Hofni ja Pinehas; ja Herran arkki joutui Filistealaisten käsiin. Woi onnettomuutta, jonka suuruista ei tähän asti wielä ollut Israelissa tapahtunut! Oliko Herra nyt hylkääwä kansansa ja unohtawa liittonsa? Wielä samana päiwänä tuli yksi hajoitetusta sotajoukosta juosten, waatteet rewäistyinä ja multaa heitettynä päänsä päälle, Siloon ja ilmoitti surusanoman. Wanha, 98 wuotias Eli, istui täällä peljästyksissään odottaen sanomaa sodasta. Kun sanoma tuli, että Herran arkki oli otettu pois ja että hänen poikansa oliwat kuolleet, lankesi hän taapäin istuimeltaan ja kuoli.

Eli oli ollut tuomarina 40 wuotta. Hän ei woinut Israelin tilaa parantaa eikä kansaa wapahtaa Filistealaisten sorron alta. Israel oli joutunut yhä suurempaan ahdistukseen, ja nyt oli hirwein onnettomuus tapahtunut, kun Herran arkkikin joutui wihollisten käsiin. Koko Israel tunsi Herran raskaan käden painon. Pinehaan waimo, joka juuri oli lapsenwuoteessa kuolemallansa, lausui julki tämän Israelin surun. Omaa tuskalla synnyttämää poikaansa hän ei muistanut, omaa miestään hän ei walittanut; hän waan sanoi: „Israelin kunnia on mennyt pois; sillä Jumalan arkki on otettu pois."

Mutta Herra ei kuitenkaan aikonut hyljätä kuritettua kansaansa. Filistealaiset weiwät Herran arkin Asdodiin*) ja asettiwat sen heidän jumalansa Dagonin huoneesen, ikäänkuin osoitukseksi siitä, että Israelin Jumalan piti kunnioittaman Dagonia. Mutta Herra näytti woimansa pakanain kesken; sekä Asdodissa että muissa paikoissa Filistealaisten maalla, mihin waan arkki wietiin, löi Herra ihmisiä taudeilla ja häwitti wiljat hiirten kautta. Pappiensa ja tietäjiensä neuwosta lähettiwät Filistea-

*) Filistealaisten wiisi pääkaupunkia oliwat: Asdod, Gaza, Askalon, Gath ja Ekron (1 Sam. 6, 17).

laisten päämiehet wihdoin Herran arkin, ynnä sen mukana kultaiset uhrilahjat, takaisin Israelin maalle. Arkki pantiin waunuille; niitten eteen waljastettiin kaksi nuorta lehmää, joitten wasikat suljettiin kotiin, ja niin annettiin lehmäin kulkea ilman ajajata. Lehmät kulkiwat suoraan Juudan rajan yli ja pysähtyiwät Bethsemes*) kaupungin kohdalla. Ilolla ottiwat Israelilaiset arkin wastaan; Lewiläiset nostiwat sen suurelle kiwelle ja uhrasiwat lehmät, jotka oliwat arkkia wetäneet, Herralle poltto-uhriksi. Mutta nyt oli Israelilla nöyryytyksen eikä ilon aika. He eiwät nöyrällä mielellä iloinneet Herran arkin takaisin tulosta, ja sentähden piti heitä wielä kuritettaman. Jotta kansa edelleen oppisi tuntemaan Herraa pyhänä ja wanhurskaana Jumalana, löi Herra (luultawasti ruttotaudin kautta) kansasta 50,070 miestä, niin että hämmästys ja pelko lewisi siihen paikkakuntaan. Seitsemän kuukautta oli Herran arkki ollut Filistealaisten maalla. Bethsemeksestä wietiin arkki Kirjathjearim'iin,**) Abinadabin huoneesen, ja Abinadabin poika Eleasar asetettiin sen wartijaksi. Täällä oli Herran arkki siksi kunnes Dawid tuotti sen Jerusalemiin. Todistuksen maja oli edelleen Silossa; myöhemmin oli se Nob'issa (1 Sam. 21, 1. 6.) ja Gibeon'issa (1 Aik. 16, 39; 2 Aik. 1, 3).

Herran majassa tapahtuwa järjestetty palwelus, joka oli jo ennen rappiolle joutunut, tuli kokonansa häiriytyksi Israelin onnettomuuden kautta Elin aikana. Uhria toimitettiin monessa eri paikassa. Samuelkin uhrasi eri paikoissa. Wasta Dawid uudisti jälleen järjestetyn majan-palwelutsen Jerusalemissa.

Samuel Israelin tuomarina ja profetana. — **Poikani, älä katso ylön Herran kuritusta, äläkä näänny, koska sinua häneltä rangaistaan; sillä, jota Herra rakastaa, sitä hän myös rankaisee** (Hebr. 12, 5). Israelin kansa oli saanut kuritusta.

---

*) Bethsemes oli pappien kaupunki Juudan rajalla.

**) Kirjathjearim oli noin 3 tunnin matkan päässä Jerusalemista luoteesen päin; nykyään kantaa se nimen: Kariet el Enab.

Mutta tämä osoitti waan, että Herra rakasti kansaa. Ellei Herra olisi ankaran kuritutsen kautta taiwuttanut kansansa mieltä parannukseen ja katumukseen, niin olisi Israel wähitellen joutunut pakanalliseksi kansaksi. Kumpiko on parempi, että Jumala antaisi Israelin rauhallisesti waeltaa omia teitänsä ja joutua pakanuuteen, wai että hän kowan rangaistuksen kautta taiwuttaisi kansaa jälleen Herransa tykö häntä palwelemaan? Tottahan Herrassa, meidän Jumalassamme, on turwa ja pelastus! Armoahan, ihmeellistä armoa se siis on, että Herra kurittaa parannukseen! — **Jota Herra rakastaa, sitä hän rankaisee.** Kun wastoinkäymiset ja onnettomuudet meitä kohtaawat maailmassa, niin ajatelkaamme silloin, että hywä Herra tahtoo meitä wetää parannukseen. Me tarwitsemme herätystä, uudestisyntymistä ja kuritusta Herrassa alinomaa, jotta emme eksyisi pois taiwaallisen Isämme tahdosta ja hänen Poikansa sowintoweren osallisuudesta. Jumalattomat eläwät usein onnellisesti maailmassa, ilman mitään wastoinkäymistä ja kuritusta, mutta he saawat wihdoin kauhean lopun. Parempi on, että Isä meitä kurittaa parannukseen ja wihdoin korjaa Poikansa waltakuntaan. (Lue Ps. 73).

Israelin onnettomuutta Elin aikana seurasi 20 wuotta, joka aika oli Herran kansalle katumisen aikaa. Herran kurittawa käsi lepäsi edelleen Israelin päällä. Filistealaiset wallitsiwat maassa ja Herran palwelus oli epäjärjestyksessä. Mutta tällä aikaa Samuel, joka nyt samalla oli profeta, pappi ja tuomari, julisti Herran neuwoa Israelissa ja taiwutti kansan sydämmet parannukseen. Herran kuritus ja Herran opetukset Samuelin kautta eiwät turhat olleet. Kun 20 wuotta oli kulunut, „itki koko Israelin perhe Herran perään.“ Synnintunto ja Herran armon ikäwöiminen oli kurituksen hedelmä. Silloin puhui Samuel kansalle: „Jos te käännytte kaikesta sydämmestänne Herran tykö, niin heittäkäät tyköänne wieraat jumalat ja Astaroth pois; ja walmistakaat sydämmenne Herran tykö, ja palwel-

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

kaat häntä ainoaa, niin hän pelastaa teidän Filistealaisten käsistä." Ja Israel kuuli Samuelin puhetta; he heittiwät epäjumalansa pois ja kääntyiwät Herran tykö. — Se on Herran tahto, että eksyneet palajaisiwat takaisin hänen tykönsä, joka on lyönyt ja kurittanut. Ja silloin toteutuu tämä kallis sana: **Herran tykönä on paljon anteeksi antamusta** (Jes. 55, 7). Ilo on taiwaissa siitä, että syntiset parannuksen tekewät (Luuk. 15, 7).

Nyt kutsui Samuel kansan Mizpaan, samaan paikkaan, jossa se 20 wuotta sitten oli niin suuren nöyryytyksen kärsinyt. Täällä osoitti kansa suurta katumustaan; „he ammensiwat wettä ja kaasiwat Herran eteen,*) paastosiwat sen päiwän ja sanoiwat siinä paikassa: Me olemme syntiä tehneet Herraa wastaan." Kun kansan sydän näin kääntyi katumuksessa Herran tykö, niin oli myös Herran anteeksi-antamus läsnä, ja silloin oli hän myös pelastawa kansansa heidän wihollistensa ja sortajiensa käsistä.

Kun Filistealaiset saiwat kuulla, että Israelin lapset oliwat Mizpaan kokoontuneet, läksiwät he ulos heitä wastaan. Sotawoimalla aikoiwat he hajoittaa Israelin kansan yhteiset yritykset. Nyt pelkäsiwät Israelilaiset ja sanoiwat Samuelille: „Älä lakkaa huutamasta meidän puolestamme Herran meidän Jumalan tykö, että hän pelastaisi meidän Filistealaisten käsistä." Nyt he pelwossaan turwautuwat Herran puoleen, jota nimittäwät omaksi Jumalakseen; — sitä he eiwät tehneet 20 wuotta sitten. Samuel, niinkuin uskollisen papin sopii, uhrasi Herralle poltto-uhrin ja huusi Herran tykö Israelin puolesta. Ja Herra kuuli heidän rukouksensa ja antoi awun. Juuri uhritoimituksen aikana hyökkäsiwät Filistealaiset Israelin päälle, mutta Herra antoi ukkosen jylinän käydä heidän ylitsensä,**) ja saattoi heihin semmoisen hämmästyksen

*) Näin he kuwauksellisesti osoittiwat nöyrtymystään sekä suriwat ja katuiwat omaa surkeata tilaansa (wertaa Ps. 22, 15).

**) Wertaa tähän Hannan kiitoswirttä 1 Sam. 2, 10.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ja kauhun, niin että he joutuiwat kokonansa tappiolle. Israelin miehet ajoiwat heitä takaa ja löiwät heidät täydellisesti. Woitto oli suuri, niin etteiwät Filistealaiset enää Samuelin aikana tulleet Israelin rajain yli. Ihmeellisesti oli Herra johdattanut kansaansa,ja ihmeellisesti antoi hän heille tässä woiton! Surun ja pelwon perästä seurasi nyt woittoriemu. Kuinka täynnä Herran anteeksi-antawaisuuden tuntoa, kuinka täynnä kiitollisuutta Herraa kohtaan ja riemua mahtoi nyt Israel ollakaan! Tämän ihmeellisen woiton muistoksi asetti Samuel yhden kiwen, jonka hän hän nimitti Ebenezer, s. o. apukiwi, ja sanoi: „Tähän asti on Herra auttanut meitä!" — Meidänkin tulee, waeltaessamme tässä elämässä, tarkoin painaa muistiimme Herran suuret armotyöt ja awunteot meitä kohtaan. Eikö Herra ole usein ihmeellisesti meitäkin auttanut? Eikö hän ole monta kertaa suurta armoansa meitäkin kohtaan osoittanut? Kun muistamme tätä, niin pysymme mielellämme wastakin ja aina hänen luonansa. **Tähän asti on Herra auttanut meitä.**

Nyt koitti onnellinen aika Israelissa. Oi, jos se olisi kauan kestänyt! Israelin sortajat oliwat woitetut, ja Samuel, joka oli niin uskollisesti Herran pappina ja profetana toiminut, tuomitsi nyt rauhassa koko Israelia. Samuel oli niinmuodoin tullut Herran ihmeellisen armon kautta Israelin pelastajaksi ja uudistajaksi. Hän asui Ramathaimissa ja rakensi siellä alttarin Herralle; kansa tuli sinne hänen tykönsä kuulemaan Herran sanaa ja hakemaan häneltä oikeutta. Mutta myöskin waelsi hän joka wuosi Bethelissä, Gilgalissa ja Mizpassa ja tuomitsi kansaa näissäkin paikoissa.

48. Saul tulee kuninkaaksi.

1 Sam. 8—10 l.

Herra tietää ihmisten ajatukset, että ne turhat owat (Ps. 94, 11). Herra, Israelin Jumala, oli Israelille ollut woimallinen kuningas ja uskollinen johtaja. Senhän Israelin

kansan tähän-astinen historia on kauttaaltaan osoittanut. Ja äsken oli kansa Samuelin waikutuksesta palannut Herran tykö ja jättänyt pois epäjumalansa. Nythän luulisi, että Herran hallitus olisi tullut kansalle niin rakkaaksi, ettei se koskaan enää tästä kuninkaastaan luopuisi, eikä luottaisi inhimillisiin hallitsijoihin. Mutta niin ei kuitenkaan käynyt. Kului ainoastaan wähän aikaa (8 wuotta arwiolta kului Samuelin woitosta Filistealaisten yli Saulin kuninkaaksi tuloon), niin jo tahtoi kansa kuningasta itselleen. He oliwat jo kyllästyneet sekä Samueliin että Herraansa. Ennen oliwat he jo niin monta kertaa tulleet autetuiksi wihollisten käsistä Herran awun kautta; nyt, kun Ammonilaiset taas uhkasiwat heidän rajojaan itäpuolella Jordania, tahtoiwat he itsellensä kuningasta heitä puolustamaan. Niin waihtelewaiset ja horjuwaiset owat ihmisten ajatukset! Ja Herra tietää, että ihmisten ajatukset owat turhat. Herra tiesi, että Israel tahtoo itsellensä maallista kuningasta. Siitä oli jo ennustettu Abrahamille ja Jaakobille (1 Moos. 17, 6. 16 ja 35, 11); siitä oli Herran palwelija Mooses puhunut kansalle ja antanut kuninkaille sääntöjä (5 Moos. 17, 14—20). Herra tiesi tämän, samoin kuin hän tiesi, että kansa oli, tultuaan Kanaanmaalle, juoksewa epäjumalain perästä (katso s. 300), mutta kuitenkin hän, sallien kansan seurata omaa tahtoaan, johdattaa kaikki hywän neuwonsa mukaan. Kansa sai kuninkaansa. Ja Herran tahdon mukaan näistä kuninkaista Dawid ja Salomo nostiwat Israelin waltakunnan korkeimpaan kukoistukseen, ja oliwat itse, Dawid woittorikkaana hallitsijana, Salomo loistawana ja rauhallisena ruhtinaana, Kristuksen esikuwia. Mutta nämä kansan waatimat kuninkaat myöskin weiwät Israelin waltakunnan häwiöön, niinkuin myöhemmin saamme nähdä.

Kun Samuel wanheni, pani hän poikansa Israelin tuomareiksi. He tuomitsiwat kansaa Bersabassa*). Mutta nämä

*) Etelimmässä osassa maata, johon Samuelin waikutus ei paljon ulottunut. Bersaba on jo ennen mainittu (s. 76). Nykyään kantaa se nimen Bir-es-Saba. Siinä on wielä kaksi kaiwoa ja raunioita.

pojat eiwät waeltaneet isänsä teitä; he noudattiwat ahneutta, ottiwat lahjoja ja kääntiwät oikeuden. Samuelkaan ei siis saanut enempää iloa pojistaan kuin Eli. Nyt tuliwat Israelin wanhimmat Samuelin tykö sa sanoiwat hänelle: „Katso, sinä olet wanhentunut, eikä poikas waella sinun teitäs. Niin aseta nyt meille kuningas, joka meitä tuomitsisi, niinkuin kaikilla pakanoillakin on.“ Tämä pyyntö osoittaa luopumista Herran ja Samuelin hallituksesta. Samuelin wanhentuminen ja hänen poikainsa waellus olywat tässä waan tekosyitä. Jos Samuelin pojat eiwät kelwanneet tuomareiksi, niin olisihan kansa woinut waatia niitä rangaistawiksi ja anoa itselleen uusia tuomareita. Kansa oli ulkonaisesti epäjumalanpalweluksesta tällä kertaa irti päässyt, mutta heidän mielensä kallistui nyt toiseen pahunteen. He rupesiwat haluamaan ulkonaista loistoa ja kunniata pakanain rinnalla. He oliwat nähneet, millä mahtawuudella ja loistolla pakanain kuninkaat sotajoukkojansa johdattawat. Samuel ei kansan mielestä kelwannut sotasankariksi; hän waan aina rukoili, waroitti ja opetti, ja se lihallista mieltä kyllästyttää. Tämmöinen kansan halu oli peräti paha ja synnillinen.

Samuel otti sentähden wanhimpien pyynnön pahaksi sekä oman itsensä tähden että kansan pakanallisen himon tähden. Mutta wastatessaan kansalle hän ei antanut kiiwaudelleen eikä luonnolliselle järjelleen sijaa, waan hän „rukoili Herraa.“ Hän kysyi Herralta neuwoa rukouksessa. Silloin käskee Herra Samuelin kuulemaan kansan ääntä, ja sanoo wielä: „sillä he eiwät ole sinua hyljänneet, waan minun he owat hyljänneet.“ Lopuksi lausuu Herra: „Kuule siis nyt heidän äänensä, kuitenkin niin, eitä ahkerasti todistat heitä wastaan ja ilmoitat heille tulewaisen kuninkaan oikeuden.“ Pakanallisen himonsa tähden oli kansa siis osoittanut luopumusta Herrasta, mutta Herra kuitenkin antoi heille kuninkaan heidän mielensä mukaan. — Tästä näemme, kuinka Jumala antaa ihmisen wapaudelle tilaa. Wapaasta tahdostamme täytyy meidän ottaa wastaan hänen armonsa. Kun ihminen poikkeaa pois Herran tieltä, sallii Herra sen, eikä aina

heti rankaisekaan; tämä pois poikkeaminen kääntyy kuitenkin niille, jotka Jumalata pelkääwät, koettelemukseksi, jonka kautta he johdatetaan yhä lähemmäksi Häntä.

Samuelin piti myös ilmoittaa kansalle „kuninkaan oikeus.“ Tähän oikeuteen kuuluiwat erittäin ne asiat, jotka kuningas oli mieliwaltaisesti tekewä, niin että kansalle tulisi rasitusta ja waiwaa. Kuningas oli esim. ottawa kansalta heidän peltonsa ja wiinamäkensä, sekä heidän poikansa ja tyttärensä palwelijoikseen, hän waatii heitä weroa maksamaan ja tekee heidät orjikseen. Tällä kuninkaan oikeuden lausumisella tahtoi Herra waroittaa kansaa, että se luopuisi synnillisellä perustuksella lepääwästä pyynnöstään. Mutta kansa ei ottanut waaria Samuelin puheesta, waan sanoi: „Ei millään muotoa, waan kuningas meillä olkoon.“ Samuel kantaa wielä asian Herran eteen. Silloin uudistaa Herra käskynsä ja sanoo Samuelille: „Kuule heidän ääntänsä ja aseta heille kuningas.“ Nyt antaa Samuel kansan wanhimpien mennä kunkin kaupunkiinsa ja odottaa waan Herran antamaa tilaisuutta kuninkaan asettamiseen.

Se mies, jonka Herra oli katsonut Israelin kuninkaaksi, oli **Saul**, Kis'in poika, Benjaminin suwusta. Saul merkitsee „annettu;“ tällä nimellä on siis, niinkuin useimmilla Raamatun nimillä, merkityksensä. Suurta sukua Saul ei ollut, niinkuin hän itsekin nöyrästi sanoo (9, 21). Hän oli „kaunis nuori mies“, „päätä pitempi kaikkea muuta kansaa;“ paitsi sitä oli hänessä nöyryyttä ja kuuliaisuutta isäänsä kohtaan. Sen osoittaa se seikka, että hän isänsä käskystä yhden palwelijan seurassa läksi Gibeasta *) jossa Kis asui, Efraimin wuorelle kadonneita aasintammoja **) etsimään. Mutta tämä matka olikin Saulille tärkeä matka; sillä se saattoi hänet Samuelin luo, joka woiteli

*) Gibea Benjaminin alueella oli lähellä Jerusalemia pohjoiseen päin.

**) Aasi oli Israelilaisilla arwokas kotieläin. Sitä käytettiin työjuhtana ja myöskin ratsaseläimenä. Hewosia käytettiin ainoastaan sodassa.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

hänet Israelin kuninkaaksi. Saul oli kolme päiwää monessa paikassa turhaan etsinyt aasintammojansa. Silloin tahtoi hän palata kotia, sillä hän ajatteli, että isä rupeaisi heitä murehtimaan, jos he liian kauan wiipyisiwät poissa. Tämä osoittaa myös Saulin nöyryyttä ja rakkautta isäänsä kohtaan. Mutta palwelijan neuwosta poikkesiwat he kuitenkin Samuelin luo, koska hän juuri oleskeli läheisessä kaupungissa; palwelija tahtoi nimittäin, että tältä „Jumalan miehellä" eli „näkijältä" kysyttäisiin neuwoa. Kun he tuliwat kaupunkiin, kohtasi heitä Samuel, joka par'aikaa oli uhria toimittamassa. Jo päiwää ennen Saulin tuloa oli Herra ilmoittanut Samuelille: „Huomenna tällä ajalla lähetän minä sinun tykös miehen Benjaminin maasta, woitele se kansani Israelin päämieheksi."

Kohta kun Samuel näki Saulin, sanoi Herra hänelle: „Katso, tämä on se mies, josta minä olen sinulle sanonut: tämä on hallitsewa kansaani." Sentähden Samuel, Saulin kysyttyä, missä näkijän huone on, heti ilmoittaa olewansa itse näkijä ja kutsuu Saulia uhri-aterialle korkeudelle*); myöskin ilmoittaa hän hämmästyneelle Saulille, että hänen aasintammansa jo owat löydetyt sekä sanoo wielä näin: „Ja kenenkä on kaikki himoittawa Israelissa olewa? Eikö se tule sinulle ja kaikelle isäs huoneelle?" Tämä Samuelin puhe oli nöyrälle Saulille aiwan käsittämätöntä, jonkatähden hän ihmetellen Samuelille selittää halwan sukuperänsä. Mutta Saul saa wielä suurempaa ihmettelemisen syytä, kun Samuel asettaa hänet palwelijansa kanssa ylimmäiseksi istumaan kaikista uhriaterialle kutsutuista wieraista, ja antaa panna hänen eteensä parhaimmat lihapalaset. Sen jälkeen wie Samuel Saulin huoneesensa ja puhelee hänen kanssansa katolla**). Puheen aineena arwatenkin oli Israelin kansan tila ja Herran johdanto Israelin suhteen. Samuel tahtoi

*) Uhri toimitettiin kukkulalla, jossa oli rakennettu huone juhlallista uhri-ateriata warten.

**) Itämaissa seurustellaan iltasilla katolla, koska siellä on wiileämpi ja wäljempi olla kuin asuinhuoneessa.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

kääntää Saulin mieltä oikein tarkkaamaan näitä asioita, jotta hän tulisi kelwolliseksi hallitsemaan kansaa. Seuraawana aamuna warhain saattaa Samuel Saulia kotimatkalle, ja tultuansa kaupungin ääreen, ottaa Samuel öljyastian ja woitelee Saulin kuninkaaksi, antaa hänen suuta ja lausuu: „Näetkös, että Herra on sinun woidellut perintönsä päämiehexsi?“ Wielä antaa hän Saulille kolme merkkiä, joitten tapahtumisesta kotimatkalla Saulin pitää tulla wakuutetuksi määräyksestään sekä saada rohkeutta ja luottamusta Jumalaan, ryhtyessään ylen tärkeään toimeensa. Ensimmäisen merkin kautta pitää Saulin erittäin tulla huomaamaan, että hänellä nyt on olewa toimitettawana paljon tärkeämpiä asioita kuin aasintammain etsimistä; toisessa on hän huomaawa, kuinka kansa antaa hänelle ensimmäiset kunnianosoituksensa, ja kolmannen merkin kautta on hän näkewä, kuinka Herra hänet tekee „toiseksi miehexsi“ ja antaa hänelle kuninkuuteen sopiwan mielen. Mutta jotta Saul tietäisi, että hänen aina tulee kaikissa toimissaan olla kuuliainen Jumalan ja hänen profetansa äänelle eikä ryhtyä mieliwaltaisesti toimimaan, käskee Samuel häntä (ennenkuin hän nimittäin ryhtyisi taisteluun Filistealaisia wastaan) menemään Gilgaliin ja siellä odottamaan 7 päiwää, kunnes Samuel oli siellä käynyt uhraamassa poltto- ja kiitosuhria Herralle.

Kun Saul nyt erosi Samuelista ja läksi kotiansa, „antoi Jumala hänelle toisen sydämmen.“ — Herra antoi Saulille, mitä psalmista Dawid rukoilee (Ps. 51, 12): **Jumala, luo minuun puhdas sydän ja anna minulle uusi wahwa henki.** Me tarwitsemme kaikki Jumalalta uutta sydäntä, meidän kaikkien pitää ylhäältä uudesti syntymän, sillä me olemme kaikki luonnostamme pahat. Kun Herra antoi Saulille toisen sydämmen, silloin rupesi hänessä oikea wiisaus, ymmärrys, synnintunto, ja walo koittamaan. Mutta koittawa walo woi hämärtyä ja sammua. Oi, joska se ei olisi Saulissa sammunut, waan yhä kirkkaammaksi muuttunut! Oi, joska Herran antama wa-

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

meidänkin sydämmessämme tulisi yhä kirkkaammaksi, eikä

...n antamat merkit toteutuiwat wielä sama-
...ul kohtasi profetain joukon, tuli „Jumalan
... että hän profeteerasi heidän keskel-
...etellen kysyiwät: „Onko Saulkin
...Saul oli woideltu kuninkaaksi ja
...t hänelle tapahtuneet, pysyi hän
...i edes sedällensäkään ilmoitta-
...uhunut kuninkaan wallasta.
...l kansan kokoon Mizpaan.
... tahtoneet
... itsellensä pyytäneet

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

pana; mutta Saul ei ollut sitä kuulewinansakaan
Saul aina olisi pysynyt täsä nöyrydessään
syydessään!

---

49. Saulin ensimmäine
toimet ja jäähy

1 Sam.

Ammonilaisten kuning
kuntiin Jordanin itäpuolella
dissa.*) Silloin Jabe
sanan: Tee liitto

PDF co... is a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

kansa toi hänet
ana ja kauniina
antama nöyrä
Sentöhden
ensä Herra
aitessa
as!"

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

[illegible]
säten wielä: „ja
Jabeksen asukka
sanansaattajat
Sanansaatta
huiwat lie
Silloi
käyd
ti

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Besekissä*) lukee Saul wäkensä; 300,000 miestä oli kokoontunut sotaan. Sitten lähettää hän sanan Jabeksen asukkaille: „Huomenna te saatte awun, koska päiwä on palawimmallansa.“ Hän lähtee heti liikkeelle; toisena aamuna on hän jo Jabeksen lähellä, jakaa wäkensä kolmeen joukkoon ja hyökkää äkkiarwaamatta Ammonilaisten leiriin. Kun päiwä tuli palawimmallensa, oliwat Ammonilaisten täydellisesti lyödyt ja hajoitetut. Näin kosti Saul Ammonilaisille Israelin kunnian puolesta ja pelasti Jabeksen asukkaat. Tämä oli Saulin ensimmäinen woitto, ja ensimmäinen työ, jossa hän, Herran woitelemana hallitsijana, osoitti suurta rohkeutta ja urhoollisuutta. Hän osoitti wielä nöyryyttään ja jalouttaan; sillä kun kansa nyt waati, että ne piti esiintuotaman ja rangaistaman, jotka oliwat Saulia pilkanneet ja halweksineet, sanoi Saul: „Ei ole tänäpänä yksikään kuolewa; sillä tänäpänä on Herra tehnyt autuuden Israelissa.“

Saulin urhoollisuus ja woitto saattoi kaiken kansan häneen luottamaan. Nyt siis oli aika, että kuninkaan walta kansassa wahwistettiin. Sentähden kutsui Samuel kansan kokoon Gilgaliin**). Täällä uhrasi kansa kiitos-uhria Herralle ja kantoi riemulla kunnioituksensa Saulille Israelin kuninkaana. Mutta kansa oli siinä syntiä tehnyt, että se itsellensä pyysi kuningasta, ja kansan piti tunteman ja tunnustaman tämä syntinsä; ellei kansa sitä tekisi, niin ei sillä kuninkaastansa woinut muuta olla kuin pahennusta. Ainoastaan silloin johdattaa Herra erehdykset ja eksymisessä syntyneet synnilliset yritykset hywään päin, kun ihminen katuu pahantekonsa. Samuel, joka loppuun asti oli uskollinen Herran profetta, piti huolta siitä, että kansa katuisi syntinsä Herran edessä. Hän tiesi, että jos kansa katumuksessa ja uskossa kääntyisi Herran puoleen ja riippuisi hänessä kiinni

*) Katso s. 328.

**) Tämä Gilgal oli Efraimin wuorella; myöhemmin, Elian aikana, oli siellä profettain-koulu.

alinomaa, niin Herra wielä antaisi äsken walitun kuninkaankin menestyä, waikka kansa olikin häntä synnillisessä halussaan anonut.

Sentähden Samuel nyt Gilgalissa, samalla kuin hän luopuu tuomarin toimestaan ja ikäänkuin lausuu jäähywäiset kansalle, myöskin pakoittaa kansaa muistamaan syntiänsä Herran edessä. Ensiksi hän, tehden ikäänkuin tiliä toimestaan, kysyy, oliko hän tehnyt wäkiwaltaa jollekulle tahi toimessaan antanut lahjojen kautta soaista silmänsä, ja lupaa maksaa takaisin mitä hän tässä kohden olisi rikkonut. Kun kansa ja kuningas todistawat, ettei hän kenellekään ollut wääryyttä tehnyt, muistuttaa Samuel kansalle Herran suuria ja ihmeellisiä tekoja menneiltä ajoilta ja huomauttaa heidän tehneen siinä suuren synnin, kun he oliwat anoneet kuningasta, waikka Herra oli heidän apunsa ja kuninkaansa, sekä waroittaa heitä alinomaa pelkäämään ja palwelemaan Jumalata. Ja uskon woimassa antaa Samuel wielä kansalle merkin sekä wahwistuksen sanoillensa. Hän huutaa Herran tykö, että Herra antaisi jylistä ja sataa kansalle merkiksi, jotta he ymmärtäisiwät, kuinka pahoin he oliwat Herraa wastaan tehneet. Herra kuuleekin Samuelin rukouksen ja antaa jylistä ja sataa, waikka juuri silloin oli nisunleikkuun aika, jolloin Kanaanmaassa ei koskaan ukkosta ja sadetta ole. Tämä oli juhlallinen hetki, ja se tekikin kansaan sywän waikutuksen. Kansa pyysi Samuelia rukoilemaan heidän puolestansa Herraa ja tunnusti katumuksessa: „Me olemme panneet kaikkein synteimme lisäksi senkin pahuuden, että me anoimme itsellemme kuningasta." Turwautuminen Herran anteeksi-antamiseen ja armoon on korkein ja suurin asia, mitä syntinen ihminen woi tässä elämässä tehdä. Sillä silloin saa hän Jumalalta lohdutuksen, onnen ja pysywäisen elämän.

Kansan katumuksen osoituksen jälkeen Samuel nyt lohduttaa heitä, wakuuttaen, „ettei Herra hylkää kansaansa suuren nimensä tähden", ja kehoittaa heitä palwelemaan Herraa kaikesta sydämmestä. Lopuksi hän wielä lausuu nämä merkillisét sanat: „Olkoon myös kaukana minusta, että

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

minä syntiä tekisin Herraa wastaan, lakaten rukoilemasta Herraa teidän puolestanne ja opettamasta teille hywää ja oikeaa tietä. **Ainoastaan peljätkäät Herraa ja palwelkaat häntä uskollisesti kaikesta sydämmestänne; sillä katsokaat, kuinka suuria tekoja hän tekee teitä kohtaan.** Mutta jos te teette pahoja, niin sekä te että teidän kuninkaanne hukkuu." — Nämä Samuelin sanat muistuttawat niitä sanoja, joita Herran palwelija Mooses puhui Israelin kansalle erotessaan heistä Moabin kedoilla. Tässä on sama profetallinen ylewyys, sama isällinen laupeus ja rakkaus kansaa kohtaan.

Tämän jälkeen ei Samuel enää waikuttanut tuomarina Israelissa. Mutta profetana oli hän toimessa aina kuolemaansa saakka. Samuel mainitaankin Ap. T:n 3, 24:ssä ensimmäiseksi profettain joukossa. Tosin löytyi jo profettoja ennen Samuelia; niin esim. sanoo Raamattu Abrahamia ja Moosesta profetoiksi, Mirjam ja Deborah sanotaan profetissoiksi, puhutaan Jumalan miehestä, s. o. profetasta, joka tuli Elin tykö. Paitsi sitä löytyi profetallisia ennustuksia semmoisiltakin, joita ei nimenomaan sanota profetoiksi; niin esim. ennustaa Noah, Jaakob, Bileam y. m. Mutta näitten profettain waikutukset oliwat niin sanoaksemme satunnaisia, silloin tällöin tapahtuwia ilmauksia. Samuelin ajoista asti ja hänen toimensa kautta tuli profetallisuus ikäänkuin pysywäiseksi. Samuelin aikana syntyi nimittäin jonkunlaisia profetain yhdistyksiä eli profettainkouluja, joitten jäseniä eli opetuslapsia sanottiin „profettain pojiksi." Yksi semmoinen yhdistys eli koulu löytyi Ramassa, ja Samuel oli sen päämiehenä (1 Sam. 19, 18 ss). Myöhemmin puhutaan „profetain pojista" Jerikossa, Bethelissä ja Gilgalissa (2 Kun. 2, 3. 5; 4, 38). Profetta Elian ja Elisan aikana näkywät nämä yhdistykset olleen kukoistuksessaan. „Profettain pojat" asuiwat yhdessä, ainakin samassa paikassa, ja kerran on mainittu, että he aterioiwat yhdessä (2 Kun. 4, 38 ss). Niitten keskeen näkyy wallinneen opetus=

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompactor

lasten suhde warsinaisiin profettoihin, esim. Samuelin ja Elisaan (2 Kun. 4, 38; 6, 1).

Profetan kyky ei riippunut opetuksesta eikä muitten neuwosta, sillä Herra itse kutsui profetansa ja waikutti heissä; mutta Herran ilmoitusten wastaanottamisen mahdollisuus tuli helpoitetuksi ja perustetuksi warsinaisen profetan opetuksen sekä oman elämänharjoituksen kautta. Sentähden oliwat senkaltaiset yhdistykset eli koulut sangen tärkeät, joita nyt syntyi Israelissa Samuelin aikana. Profetaksi aikowan piti oppia tuntemaan Jumalan entisen johdannon Israelin historiassa; hänen piti myöskin harjottaida itsensäkieltämisessä, rukouksessa ja hiljaisessa miettimisessä, niin että hän woisi kelwata Jumalan wälikappaleeksi. Kaikista „profettain pojista" tietysti ei warsinaista profettaa tullut. Ei myöskään Herra aina kutsunut profettojansa „profetan poikain" joukosta; niin esim. Elisa kutsuttiin suorastaan peltomiehen toimesta. Mitä muutoin profetan tehtäwään ja merkitykseen tulee, siitä saamme puhua toisessa paikassa.

---

50. Woitto Filistealaisista ynnä muista wihollisista. Saulin hylkäämys.

1 Sam. 13—15 l.

Kun nyt Saul oli kuninkaaksi tullut ja hallinnut Israelia kaksi ajastaikaa, alkoi hänen taistelunsa Filistealaisia wastaan. Tämä olikin Saulin päätehtäwiä; senhän Herra oli jo ilmoittanut ennenkuin Saul woideltiin kuninkaaksi, että hän „oli wapahtawa Israelia Filistealaisten kädestä." Filistealaiset oliwat wielä Israelin waarallisimpia wihollisia. Samuelin suuren woiton kautta karkoitettiin he tosin Israelista, mutta heidän waltansa ei wielä tullut kukistetuksi; he tuliwat lyhyen ajan kuluttua takaisin ja Israelin sorto alkoi uudelleen, ainakin Benjaminin ja Juudan alueilla. Se nähdään siitä, että Filistea-

compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

laiset kielsiwät ja tahtoiwat estää Israelilaisia aseita walmistamasta (13, 19—22); niinikään oli heillä Benjaminin Gibeassa leiri eli warustettu paikka (13, 3), ja Israelilaisten täytyi palwella Filistealaisten sotajoukossa (14, 21). Nyt walitsi Saul itsellensä 3,000 miestä, joista 2,000 asettui hänen omassa johdannossaan Mikmaasen*) ja 1,000 oli Saulin pojan Jonathanin johdossa Gibeassa. Filistealaiset oliwat asettuneet Gibeaan, juuri ahdistaaksee uutta kuningosta hänen asuntopaikassaan. Saul wetäytyi sittemmin etemmäksi turwallisempiin paikkoihin, ei rohkeuden puutteessa, waan odottaen sitä hetkeä, jolloin hänen tuli ryhtyä taisteluun.

Nyt tapahtui, että nuorukainen Jonathan, Saulin urhoollinen poika, löi Filistealaisten wartijajoukon Gibeassa. Silloin Saul antoi puhaltaa pasunaan merkiksi Israelin miehille kokoontumaan sotaan. Mutta Saul muisti kuitenkin, mitä Samuel woidellessaan häntä kuninkaaksi oli käskenyt (10, 8), ja sentähden kutsui hän kansan kokoon Gilgaliin. Sillä aikaa oliwat Filistealaiset kooneet suuren sotajoukon, „30,000 waunua, 6,000 ratsasmiestä ja paljo muuta kansaa"; tämä joukko hyökkäsi nyt Benjaminin alueelle ja asetti leirinsä Mikmaasen, jossa Saul oli ollut. Nyt syntyi suuri hämmästys Israelilaisten kesken. Pelwossaan lymytti kansa itsensä luoliin ja mäen rotkoihin; toiset waelsiwat pakoon Jordanin toiselle puolelle, „Gadin ja Gileadin maakuntaan." Rohkeutta ja luottamusta Herran woimalliseen apuun ei ollut kansassa, waikka heillä oli ollut niinpaljon kokemuksia Jumalan awun-annosta ja waikka Samuel oli heitä äskettäin taiwuttanut jumalanpelkoon.

Saul odotti Gilgalissa Samuelin tuloa. Jo oli 7:s päiwä käsissä, eikä wielä kuulunut Samuelia. Kansa, joka oli Saulin luona ja joka oli pelwon alaisena sekin, alkoi jo

---

*) Mikmas löytyy wielä tänäkin päiwänä Muchmâs nimellä; se on lähes 2 kilometrin matkan päässä koilliseen Dscheba'sta (ent. Gibea eli Geba).

hajaantua. Tämä oli todellakin koettelemus Saulille. Tässä koeteltiin hänen uskoaan ja luottamustaan Jumalan sanaan. Mitä kauemmin Samuel wiipyi, sitä horjuwammaksi tuli kansa ja sitä wähemmin turwaa oli Saulilla sotawäestään, mutta sitä enemmän kysyttiin myöskin Saulin uskoa Jumalan apuun. Saulin olisi pitänyt luottaa Herran ja Samuelin sanaan; kun Samuel oli luwannut tulla uhritoimituksen kautta alkamaan Israelin pelastusta Filistealaisten wallan alta, niin olisi Saulin pitänyt luottamuksella odottaa, eikä huolia kansan hajoamisesta. Woihan Jumala antaa woiton wähemmälläkin ihmisjoukolla, wieläpä ilman ihmis-apuakin. Mutta Saul ei ollut pysywäinen tässä koettelemuksessa. Uskolla ei ollut pysywäistä juurta hänen sydämmessään. Kun seitsemäs päiwä alkoi kulua loppuun, käskee Saul tuomaan poltto-uhrin ja uhraa sen itse Herran edessä. Ulkonaisesti hän siis kyllä tahtoi Herran palwelukseen sitoutua, mutta sydämmessään ei hän kuitenkaan luottanut Herraan.

Kun Saul oli juuri uhrin päättänyt, tuli Samuel. Saul menee kohta Samuelia wastaan toiwottamaan hänelle siunausta, ja Samuelin kysymykseen: „Mitä olet tehnyt?" wastaa Saul waan, että hän oli rohkaissut itsensä uhraamaan poltto-uhria, sentähden että hän näki kansan hajoowan ja pelkäsi Filistealaisten hyökkääwän hänen päällensä. Siitä Saul ei mainitse mitään, että oli rikkonut Herran kiellon, tahtoessaan itse omin päin alkaa sotaa. Hän hakee waan syitä omaksi puolustuksekseen. Epäusko oli Saulissa kantanut ensimmäiset hedelmänsä. Tämä oli käännöskohta, josta Saulin tie kulkee yhä syweämmälle lankeemukseen, niinkuin saamme nähdä. Herran profeta Samuel näkee selwästi Saulin synnin, ja sentähden hän sanoo: „Sinä olet tyhmästi tehnyt, ettet pitänyt Herran Jumalas käskyä, jonka hän antoi sinulle; sillä hän oli wahwistanut waltakuntas Israeliin iankaikkisesti. Mutta sinun waltakuntas ei ole enää olewa seisowainen; Herra on etsinyt yhden miehen oman sydämmensä jälkeen, sen